Powiatowy Urząd Pracy w Strzyżowie

Ul. Daszyńskiego 2, 38-100 Strzyżów,
Tel. (17) 276-10-74, fax. (17) 276-30-79,
e-mail: rzst@praca.gov.pl

MONITORING ZAWODÓW DEFICYTOWYCH I NADWYŻKOWYCH W POWIECIE STRZYŻOWSKIM W 2015 ROKU

Autorzy:
Agata Gadziała
Sebastian Uram

URZĄD PRACY

Zatwierdził:

Spis treści

Wstęp 4
Cel opracowania 4
Metodologia i definicje 5
Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy 8
Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych 28
Analiza umiejętności i uprawnień 31
Analiza rynku edukacyjnego 35
Analiza lokalnego rynku pracy na bazie badania kwestionariuszowego 43
Prognoza lokalnego rynku pracy 68
Podsumowanie 74

Spis ilustracji

Rys. 1. Stopa bezrobocia w powiecie strzyżowskim. ... 8
Rys. 2. Bezrobocie w Powiecie strzyżowskim na tle kraju i województwa, na koniec grudnia 2015. ... 9
Rys. 3. Liczba osób bezrobotnych na koniec poszczególnych lat (2010-2015). ... 9
Tabela 2. Wybrane kategorie osób bezrobotnych, według stanu na koniec grudnia 2015. ... 10
Rys. 4. Osoby długotrwale bezrobotne na tle ogółu bezrobotnych. ... 10
Tabela 3. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2015 roku. ... 11
Tabela 4. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2015 roku. ... 13
Tabela 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2015 roku. ... 14
Tabela 6. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2015 roku. ... 15
Tabela 7. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2015 roku. ... 16
Rys. 5. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według wielkich grup zawodów ... 17
Tabela 8. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według wielkich grup zawodów ... 18
Tabela 9. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według wielkich grup zawodów ... 19
Rys. 6. Struktura ofert pracy zgłoszonych do PUP. ... 19
Tabela 10. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według wielkich grup zawodów ... 20
Tabela 11. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według wielkich grup zawodów ... 21
Tabela 12. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów (napływ w okresie, odpływ w okresie). ... 22
Tabela 13 . Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów (Bezrobotni absolwenci) ... 23
Rys. 7. Udział bezrobotnych absolwentów w ogóle bezrobotnych posiadających dany zawód. ... 24
Tabela 14. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów (Napływ ofert pracy w okresie). ... 25
Tabela 15. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów (Średniomiesięczna liczba bezrobotnych). ... 26
Tabela 16. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów (Średniomiesięczna liczba ofert pracy). ... 27
Tabela 17. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku. ... 28
Tabela 18. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku. ... 29
Tabela 19. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku. ... 29
Tabela 20. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku. ... 30
Tabela 21. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku c.d. ... 31
Tabela 22. Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku. ... 32
Rys. 8. Bezrobotni bez zawodu według poziomu wykształcenia. ... 33
Rys. 9. Struktura osób bezrobotnych według wykształcenia. ... 33

Rys. 10. Bezrobotni bez zawodu według typu ukończonej szkoły. 34
Rys. 11. Struktura osób bezrobotnych według typu ukończonej szkoły. 34
Tabela 23. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych w 2015. 35
Tabela 24. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku. 36
Tabela 25. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku (cd.). 37
Rys. 12. Absolwenci w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy. 38
Rys. 13. Bezrobotni absolwenci oraz bezrobotni ogółem, na koniec grudnia roku 2014. 39
Rys. 14. Bezrobotni absolwenci oraz bezrobotni ogółem, na koniec maja roku sprawozdawczego..... 40
Rys. 15. Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym. 41
Tabela 26. Najliczniejsze grupy zawodowe, bezrobotnych absolwentów, na tle ogółu osób pozostających bez pracy. 42
Rys. 16. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników. 43
Rys. 17. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności. 44
Rys. 18. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku. 44
Rys. 19. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku. 45
Rys. 20. Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2015. 46
Rys. 21. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku. 46
Rys. 22. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2015 roku. 47
Rys. 23. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników. 48
Tabela 27. Zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy. 50
Tabela 28. Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku 2015. 53
Tabela 29. Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach..... 54
Tabela 30. Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy. 65
Tabela 31. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy. 66
Rys. 24. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku. 68
Rys. 25. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku. 68
Rys. 26. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2015 roku. 69
Rys. 27. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2015 roku. 69
Tabela 32. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku... 70
Tabela 33. Istotne cechy pracowników, których pracodawcy zamierzają zatrudnić w danych zawodach. 70

Wstęp

Cel opracowania

Wielowymiarowy, często negatywny, wpływ zjawiska bezrobocia na poszczególne obszary funkcjonowania państwa, narzuca konieczność podejmowania działań, mających na celu stałą kontrolę oraz czynne zarządzanie procesami zachodzącymi na rynku pracy. Aktywne działanie państwa oraz samorządów lokalnych, w obszarze kreowania mechanizmów decydujących o kształcie regionalnych rynków pracy, wiąże się z koniecznością uprzedniego poznania struktury bezrobocia oraz terytorialnej specyfiki elementów składowych popytu na pracę oraz podaży pracy. Jednymi z podmiotów, które w sposób powtarzalny gromadzą, przetwarzają oraz interpretują dane niezbędne do podejmowania inicjatyw na rzecz kreowania wzrostu zatrudnienia w regionach, są powiatowe urzędy pracy.

Powiatowy Urząd Pracy w Strzyżowie, realizując zadania z zakresu badania popytu i podaży pracy, w ramach systematycznego monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych, opracował raport, który w sposób skondensowany pokazuje podstawowe tendencje oraz kierunki zmian na lokalnym rynku pracy. Konieczność prowadzenia powtarzalnych analiz na rzecz badania struktury bezrobocia oraz sytuacji zatrudnieniowej w regionie, wynika z regulacji, których źródłem jest ustawa z dnia 20.04.2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tekst jednolity ustawy zawarty w Dz. U. z 2008 r., Nr 69, poz. 415 z późn. zm.).

Głównym celem niniejszego opracowania jest chęć przedstawienia ogólnych wniosków na temat specyfiki lokalnego bezrobocia oraz zasygnalizowanie najbardziej istotnych kierunków zmian w ujęciu retrospektywnym.

Informacje o osobach zarejestrowanych w PUP i ofertach pracy, w podziale na zawody, mogą posłużyć jako źródło danych dla takich działań jak:

- dopasowanie kierunków oraz treści merytorycznej kształcenia do potrzeb rynku pracy,
- określenie wykazu szkoleń, których podjęcie jest zasadne z punktu widzenia oczekiwań pracodawców,
- kreowanie adekwatnej do realiów rynku pracy polityki wydatkowania środków Funduszu Pracy, które pozostają w dyspozycji powiatowego urzędu pracy, a których przeznaczeniem jest finansowanie działań aktywizujących bezrobotnych,
- sporządzenie strategii działania samorządu lokalnego na rzecz łagodzenia skutków bezrobocia oraz promocji zatrudnienia,

- planowanie rożnych form aktywności przez instytucje współpracujące z urzędem pracy, których działalność ukierunkowana jest na przeciwdziałanie bezrobociu oraz jego skutkom,
- praca nad jakością i skutecznością poradnictwa zawodowego poprzez wyraźne sygnalizowanie, które specjalności znajdują aprobatę lokalnych pracodawców, a które nie dają wyraźnych szans na znalezienia zatrudnienia,
- usprawnianie funkcjonowania pośrednictwa pracy w efekcie uzyskania informacji o bieżących tendencjach na rynku pracy.

Metodologia i definicje

Przez dbałość o lepsze zrozumienie kwestii omawianych w niniejszej publikacji na wyjaśnienie zasługują takie terminy jak: monitoring zawodów, zawody nadwyżkowe, zawody zrównoważone oraz zawody deficytowe.

Monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych – proces systematycznego obserwowania zjawisk zachodzących na rynku pracy dotyczących kształtowania się popytu na pracę i podaży zasobów pracy w przekroju terytorialno-zawodowym oraz formułowania na tej pod-stawie ocen, wniosków oraz prognoz niezbędnych dla prawidłowego funkcjonowania systemów: szkolenia bezrobotnych oraz kształcenia zawodowego.

Zawody deficytowe to takie, na które istnieje na rynku pracy wyższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów deficytowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest wyższa niż liczba bezrobotnych, odsetek długotrwale bezrobotnych jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody zrównoważone to takie, na które na rynku pracy występuje zapotrzebowanie zbliżone do liczby bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów zrównoważonych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest zbliżona do liczby zarejestrowanych bezrobotnych, odsetek bezrobotnych długotrwale jest nieznaczny, a odpływ bezrobotnych przewyższa ich napływ w danym okresie sprawozdawczym.

Zawody nadwyżkowe to takie, na które istnieje na rynku pracy niższe zapotrzebowanie niż liczba bezrobotnych w danym zawodzie. Na potrzeby opracowania rankingu zawodów nadwyżkowych zdefiniowano je jako te, dla których liczba ofert pracy jest niższa niż liczba bezrobotnych, długotrwałe bezrobocie jest relatywnie wysokie, a napływ bezrobotnych przewyższa ich odpływ w danym okresie sprawozdawczym.

Informacje na temat osób bezrobotnych i zgłoszonych ofert pracy opracowano przy wykorzystaniu nazw zawodów i specjalności, zgodnych z Klasyfikacją Zawodów i Specjalności, którą Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 27 kwietnia 2010 roku, wdrożono do powszechnego zastosowania. Raport wykorzystuje także terminologię określającą rodzaje działalności, która znajduje odzwierciedlenie w Polskiej Klasyfikacji Działalności.

Na uwagę zasługuje fakt, iż podstawą sporządzonego raportu są dane gromadzone w systemie Syriusz oraz Systemie Informacji Oświatowej MEN, a także wyniki badania ofert pracy w Internecie, jak i również badania kwestionariuszowego lokalnych przedsiębiorstw.

Warto zaznaczyć, iż sam raport powstał w zgodzie z zaleceniami metodycznymi prowadzenia MZDiN, opracowanymi przez Departament Rynku Pracy MPiPS.

Mierniki stosowane do monitoringu

Wskaźnik dostępności oferty pracy

$$B/O_t^k = \frac{\bar{B}_t^k}{\bar{O}_t^k}$$

Miernik informuje o dostępności oferty pracy dla bezrobotnych w danej elementarnej grupie zawodów. Im wyższa wartość wskaźnika, tym dostępność jest niż-sza. Wartość wskaźnika można interpretować jako przeciętną liczbę bezrobotnych przypadających na 1 ofertę pracy. Im wyższa wartość wskaźnika tym mniejsza szansa na znalezienie zatrudnienia w grupie zawodów k. Przyjmuje wartości z przedziału $<0,+\infty)$.

$B/O_t^k = 0$ - brak bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k. Dostępność oferty jest bardzo wysoka, a grupa zawodów k jest maksymalnie deficytowa.

$B/O_t^k < 1$ - przeciętnie każdy bezrobotny z danej elementarnej grupy ma szansę znaleźć pracę. Liczba dostępnych ofert pracy przewyższa liczbę bezrobotnych w grupie zawodów k.

$B/O_t^k > 1$ - dostępność oferty pracy jest relatywnie niska, gdyż liczba bezrobotnych przewyższa liczbę ofert pracy w grupie zawodów k.

Brak wartości - oferty pracy w elementarnej grupie zawodów k nie są dostępne, w rezultacie szansa znalezienia pracy jest zerowa, a cecha k jest maksymalnie nadwyżkowa.

Wskaźnik długotrwałego bezrobocia

$$WDB_t^k = \frac{DB_t^k}{B_t^k} * 100$$

Wartość wskaźnika informuje o tym, jaki odsetek bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k stanowią długotrwale bezrobotni. Im większa wartość wskaźnika tym więcej osób jest długotrwale bezrobotnych w danej grupie zawodów. Przyjmuje wartości od 0% (sytuacja, w której bezrobotni długotrwale nie występują) do 100% (w przypadku, gdy każdy bezrobotny w elementarnej grupie zawodów k jest długotrwale bezrobotnym).

Wskaźnik płynności bezrobotnych

$$WPB_t^k = \frac{OB_t^k}{NB_t^k}$$

Wartość miernika wskazuje na kierunek i natężenie ruchu bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

$WPB_t^k < 1$ – napływ przewyższa odpływ, co oznacza wzrost liczby bezrobotnych w elementarnej grupie zawodów k.

$WPB_t^k = 1$ – odpływ jest równy napływowi (oba niezerowe), przez co liczba bezrobotnych w grupie zawodów k nie ulega zmianie.

$WPB_t^k > 1$ – odpływ przewyższa napływ, co oznacza spadek bezrobotnych w zawodzie k.

Brak wartości – napływ jest równy zeru.

Tabela 1. Identyfikacja zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Zawody	Wskaźnik dostępności oferty pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
deficytowe	$B/O_t^k < 0{,}9$	$\mathrm{WDB}_t^k \leq Me$ lub *brak wartości*	$WPB_t^k \geq 1$ lub *brak wartości*
zrównoważone	$0{,}9 \leq B/O_t^k \leq 1{,}1$	$\mathrm{WDB}_t^k \leq Me$ lub *brak wartości*	$WPB_t^k \geq 1$ lub *brak wartości*
nadwyżkowe	$B/O_t^k > 1{,}1$ lub *brak wartości*	$\mathrm{WDB}_t^k > Me$	$WPB_t^k < 1$

Analiza ogólnej sytuacji na rynku pracy

Zagłębiając się stopniowo w analizę sytuacji na lokalnym rynku pracy, zasadnym wydaje się skupienie uwagi na poziomie bezrobocia w powiecie strzyżowskim, które jak pokazuje Rys. 1, na koniec grudnia 2015 roku kształtowało się na poziomie 20,2%

Rys. 1. Stopa bezrobocia w powiecie strzyżowskim.

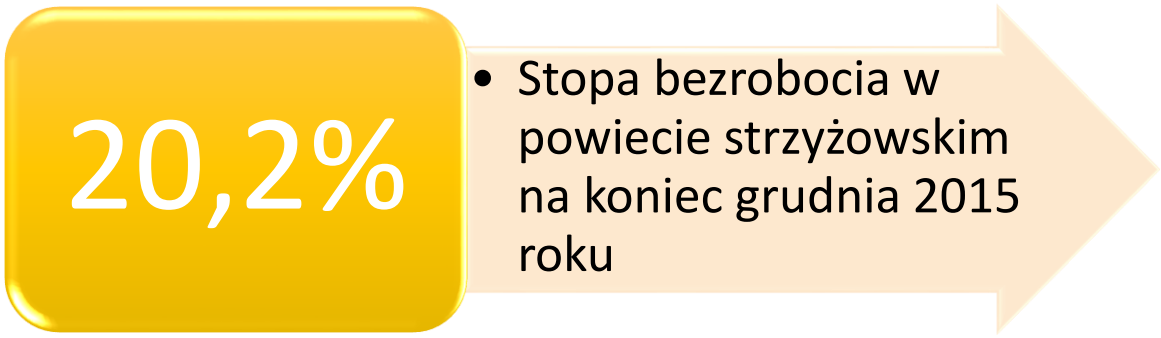

Stosując porównanie poziomu bezrobocia w powiecie, względem województwa podkarpackiego oraz całego kraju, zauważalna staje się wyraźna dysproporcja procentowego ujęcia liczby osób bezrobotnych. Niechlubna statystyka pokazuje dobitnie, iż powiat strzyżowski z bezrobociem wyższym o ponad 10 punktów procentowych, względem średniej krajowej, nieustannie boryka się z problemem znacznej grupy osób pozostających bez pracy, co jednocześnie, pod tym względem, plasuje go w ogonie ogółu powiatów, wchodzących w skład województwa podkarpackiego.

Rys. 2. Bezrobocie w Powiecie strzyżowskim na tle kraju i województwa, na koniec grudnia 2015.

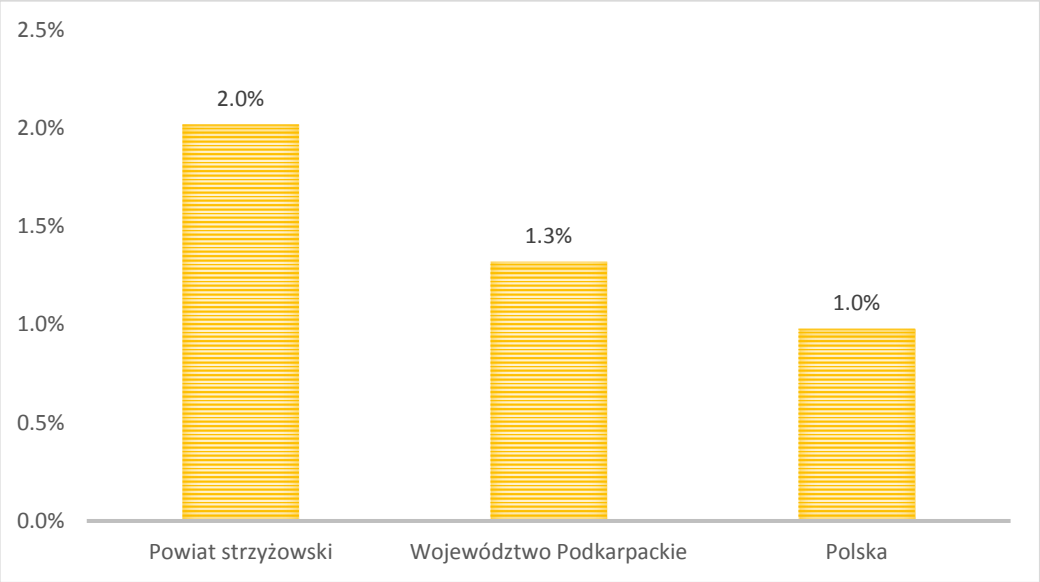

Patrząc jednak na problem bezrobocia w powiecie strzyżowskim w ujęciu dynamicznym, na przestrzeni lat (2010-2015), optymizmem napawa fakt utrzymującej się tendencji spadkowej liczby osób biernych zawodowo, co jednocześnie daje nieśmiałe nadzieje, iż pewne pozytywne zmiany na lokalnym rynku pracy stają się faktem.

Rys. 3. Liczba osób bezrobotnych na koniec poszczególnych lat (2010-2015).

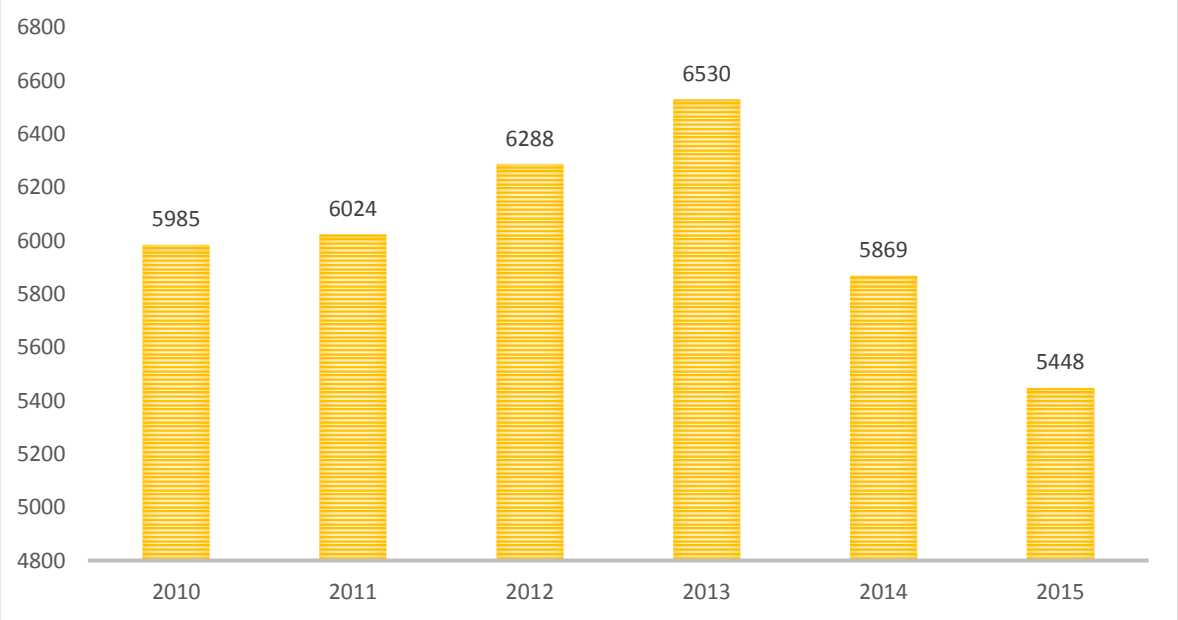

Przyglądając się zestawieniu ujętemu w Tabeli 2**,** na uwagę zasługuje fakt, iż blisko 52% ogółu osób bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP Strzyżów, to kobiety, zdecydowana

większość, bo aż 87,9% klientów urzędu pracy to osoby zamieszkałe na wsi, 22,9% nie posiada kwalifikacji zawodowych, a 28,4% nie zdobyło jeszcze żadnego doświadczenia zawodowego. Osoby będące w szczególnej sytuacji, zgodnie z art. 49 Ustawy o promocji zatrudniania i instytucjach rynku pracy stanowią 89,6% ogółu bezrobotnych.

Tabela 2. Wybrane kategorie osób bezrobotnych, według stanu na koniec grudnia 2015.

Wyszczególnienie	Bezrobotni zarejestrowani	
	razem	kobiety
Ogółem	5448	2829
Zamieszkali na wsi	4791	2515
Bez kwalifikacji zawodowych	1245	652
Bez doświadczenia zawodowego	1548	961
Osoby będące w szczególnej sytuacji na rynku pracy	4884	2622
Do 30 roku życia	1863	993
w tym do 25 roku życia	991	487
długotrwale bezrobotne	3608	2033
Powyżej 50 roku życia	1086	433

Rys. 4. Osoby długotrwale bezrobotne na tle ogółu bezrobotnych.

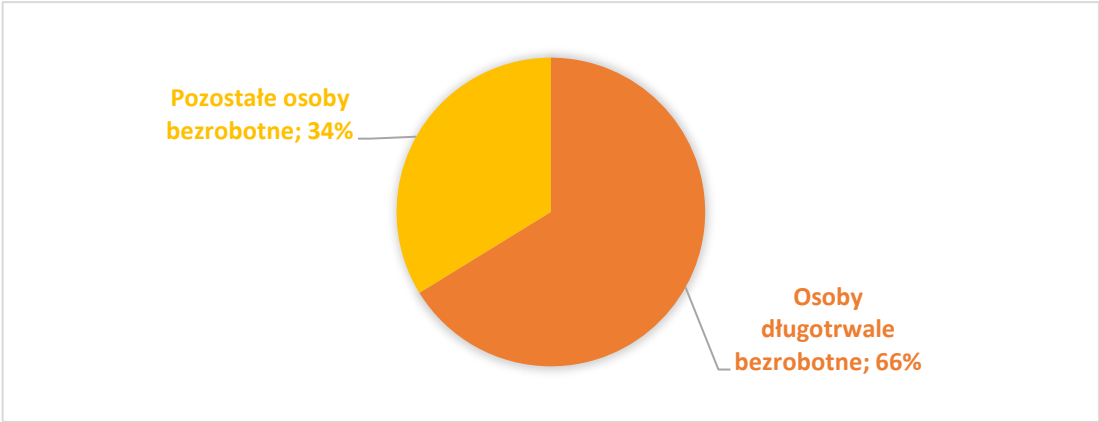

Na uwagę zasługuje fakt, znaczącej liczby długotrwale bezrobotnych, która w sposób wyraźny przekracza 50% całej liczby osób zarejestrowanych w PUP. Zgodnie z definicją ustawową, osobą długotrwale bezrobotną staje się jednostka zarejestrowana w powiatowym urzędzie pracy przez okres dłuższy niż 12 miesięcy, w ciągu 2 kolejnych lat. Grupa bezrobotnych spełniających kryteria przytoczonej definicji, w powiecie strzyżowskim, stanowi 66% ogółu osób pozostających bez pracy.

Tabela 3. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (stan na koniec okresu) jest największa w 2015 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	stan na koniec okresu
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	402
5120	Kucharze	238
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	182
7222	Ślusarze i pokrewni	170
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	158
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	151
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	150
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	124
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	108
7112	Murarze i pokrewni	107
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	107
5141	Fryzjerzy	92
3115	Technicy mechanicy	91
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	91
3220	Dietetycy i żywieniowcy	89
3112	Technicy budownictwa	83
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	79
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	57
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	53
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	52
4321	Magazynierzy i pokrewni	52

Wśród najliczniej reprezentowanych grup zawodowych, możemy wyróżnić takie specjalności jak: sprzedawcy sklepowi (ekspedienci) (402), kucharze (238), mechanicy pojazdów samochodowych (182), ślusarze i pokrewni (170), piekarze, cukiernicy i pokrewni (158), krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni (151), średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych (150), elektromechanicy i elektromonterzy (124), stolarze meblowi i pokrewni (108), murarze i pokrewni (107), ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni (107), liczebność każdej z wymienionych grup przekracza 100 osób.

Zawodem, w którym od lat występuje najliczniejsza grupa osób bezrobotnych, jest sprzedawca, co z jednej strony stanowi efekt niedopasowania profili kształcenia zawodowego

i średniego do potrzeb lokalnego rynku pracy, z drugiej zaś strony może być wynikiem samej specyfiki pracy w dziedzinie handlu. Wykonywanie zawodu sprzedawcy nie wiąże się z koniecznością zdobywania specjalistycznych uprawnień, czy wieloletniego doświadczenia, w konsekwencji praca w branży handlowej staje się dostępna dla wielu, często nie wykształconych w tym kierunku osób, które jedynie posiadły umiejętność obsługi kasy fiskalnej. Takie podejście do wykonywania zawodu sprzedawcy znajduje odzwierciedlenie w statystykach według, których jedną z najliczniejszych grup osób czynnych oraz biernych zawodową są właśnie sprzedawcy.

Klasycznymi przykładami zawodów, w których liczba corocznych absolwentów jest na tyle duża, iż część z nich nie ma szans na znalezienie pracy w powiecie strzyżowskim są: kucharz, mechanik, piekarz, cukiernik, elektromechanik, fryzjer.

W zestawieniu zawartym w Tabeli 3 liczną grupę osób stanowią przedstawiciele zawodów z branży budowlanej: murarze i pokrewni, robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym, technicy budownictwa. Duży udział zawodów, związanych z wykonywaniem prac budowlanych, w kreowaniu lokalnego bezrobocia, związany jest przede wszystkim z momentem sporządzania statystyk, wykorzystywanych w monitoringu zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych. Zgoła odmienna struktura zestawienia będzie właściwa dla miesięcy zimowych, kiedy branża budowlana narażona jest na przymusowy przestój, a zupełnie inaczej będzie wyglądał przekrój bezrobotnych, w podziale ma zawody, w okresie lata gdy specjaliści z branży budowlanej nie mają większych problemów z podjęciem pracy zarobkowej.

Statystykę przedstawioną w Tabeli 3 warto rozpatrywać w relacji z danymi zawartymi w Tabeli 4. Napływ osób bezrobotnych w roku 2015 wykazuje bowiem wyraźne strukturalne podobieństwo względem zestawienia osób bezrobotnych w podziale na zawody. Największy napływ osób bezrobotnych towarzyszy zawodowi sprzedawcy sklepowemu (252 osoby w skali roku), kolejną pozycję, pod względem liczebności, zajmują mechanicy pojazdów samochodowych (153 osoby), w dalszej kolejności ślusarze i pokrewni (130 osób), kucharze (127 osób), oraz średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych (109 osób bezrobotnych w skali roku). W kontekście napływu osób bezrobotnych warto zwrócić uwagę na ekonomistów. Zawód ekonomisty nie znalazł odzwierciedlenia wśród najliczniej reprezentowanych przez osoby bezrobotne specjalności, a uwidocznił się w przypadku rozpatrywania napływu. Takie zjawisko świadczy o sytuacji, w której pomimo stosunkowo dużego napływu osób bezrobotnych, większość z nich podejmuje zatrudnienie. Pozostałe kategorie zawodów wykazują pewną analogie w porównaniu liczebności z napływem.

Tabela 4. Grupy zawodów, w których liczba bezrobotnych (napływ) jest największa w 2015 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	napływ w okresie
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	252
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	153
7222	Ślusarze i pokrewni	130
5120	Kucharze	127
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	109
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	94
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	93
3115	Technicy mechanicy	85
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	83
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	83
3112	Technicy budownictwa	80
7112	Murarze i pokrewni	76
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	75
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	65
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	64
5141	Fryzjerzy	63
3220	Dietetycy i żywieniowcy	53
2631	Ekonomiści	49
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	49
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	44

Tabela 5. Grupy zawodów, dla których wskaźnik długotrwałego bezrobocia jest najwyższy w 2015 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	100,00
9111	Pomoce domowe i sprzątaczki	88,89
7314	Ceramicy i pokrewni	87,50
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	87,50
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	85,71
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	80,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	80,00
7536	Obuwnicy i pokrewni	75,00
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	73,58
2432	Specjaliści do spraw public relations	66,67
3323	Zaopatrzeniowcy	66,67
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	66,67
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	66,67
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	64,71
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	63,89
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	63,74
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	62,90
3118	Kreślarze	0,00
3331	Spedytorzy i pokrewni	0,00

Kolejne zagadnienie, które warto omówić, charakteryzując sytuację na lokalnym rynku pracy, to zawody, w których narażenie na długotrwałe bezrobocie jest największe. Powołując się na dane z Tabeli 5, można stwierdzić, że grupa czterech zawodów wiążących się z najwyższym wskaźnikiem długotrwałego bezrobocia to: recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych) (100), pomoce domowe i sprzątaczki (88,9), ceramicy i pokrewni (87,50), operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni (87,50). Wysoki wskaźnik długotrwałego bezrobocia towarzyszy przede wszystkim zawodom niszowym, które reprezentowane są przez

mało liczą grupę osób bezrobotnych, lub specjalnościom powszechnym, w których liczba ofert pracy jest nieproporcjonalnie mniejsza niż mnogość osób pozostających bez zatrudnienia.

Tabela 6. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najwyższy w 2015 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
3331	Spedytorzy i pokrewni	1,50
3118	Kreślarze	1,00
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	0,97
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	0,96
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0,86
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0,86
9111	Pomoce domowe i sprzątaczki	0,80
7314	Ceramicy i pokrewni	0,75
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	0,75
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	0,74
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,67
2432	Specjaliści do spraw public relations	0,67
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	0,64
3323	Zaopatrzeniowcy	0,50
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	0,50
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	0,50

Tabele 6 oraz 7, odnoszą się do kwestii płynności osób bezrobotnych, z tym, że Tabela 6 zawiera zestawienie zawodów o najwyższym poziomie wskaźnika płynności, z kolei Tabela 7 to specjalności, dla których wskaźnik płynności jest najniższy. Sam wskaźnik płynności świadczy o dynamice zmian w liczebności poszczególnych grup zawodowych, co bezpośrednio związane jest z odpływem oraz napływem osób bezrobotnych. Jako jedyny zawód, w którym odpływ osób bezrobotnych jest wyższy od napływu, możemy wskazać spedytorów i pokrewnych (1,5). Zawodem gdzie zmiany liczebności osób pozostających bez pracy nie ulegają zmianie wskazujemy kreślarzy (1). Wśród zawodów, w których zauważalne są istotne zmiany liczebnościowe, a napływ osób bezrobotnych jest większy niż odpływ wyróżniamy : elektromechaników i elektromonterów (0,97), średni personel w zakresie

działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany (0,86), robotników wykonujących prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewnym (0,86).

Najmniejsza wartość wskaźnika płynności (napływ większy niż odpływ) towarzyszy takim zawodom jak: obuwnicy i pokrewni (0,33), zaopatrzeniowcy (0,50), recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych) (0,50), pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń (0,50).

Tabela 7. Grupy zawodów, dla których wskaźnik płynności bezrobotnych jest najmniejszy w 2015 roku.

Kod	Elementarne grupy zawodów	Wskaźnik płynności bezrobotnych
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	0,00
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	0,00
7536	Obuwnicy i pokrewni	0,33
3323	Zaopatrzeniowcy	0,50
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	0,50
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	0,50
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	0,64
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0,67
2432	Specjaliści do spraw public relations	0,67
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	0,74
7314	Ceramicy i pokrewni	0,75
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	0,75
9111	Pomoce domowe i sprzątaczki	0,80
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0,86
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0,86

Na **Rys 5** zostały poruszone kwestie napływu, odpływu oraz stanu liczby bezrobotnych na koniec grudnia 2015, w ujęciu według wielkich grup zawodów. Jako grupy zawodów, w których zanotowano największy napływ osób bezrobotnych wskazujemy: robotników przemysłowych i rzemieślników (1199), techników i inny średni personel (676), pracowników usług i sprzedawców (554). Podobnie sytuacja wygląda jeśli chodzi odpływ bezrobotnych, gdzie dominują robotnicy przemysłowych i rzemieślnicy (1289), technicy i inny średni personel (737), pracownicy usług i sprzedawcy (629) . Kategorią zawodów, gdzie zauważalne są

największe zmiany pod względem liczebności, niezaprzeczalnie są robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy, dla których zarówno napływ, jaki i dopływ jest najbardziej wyrazisty.

Rys. 5. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według wielkich grup zawodów.

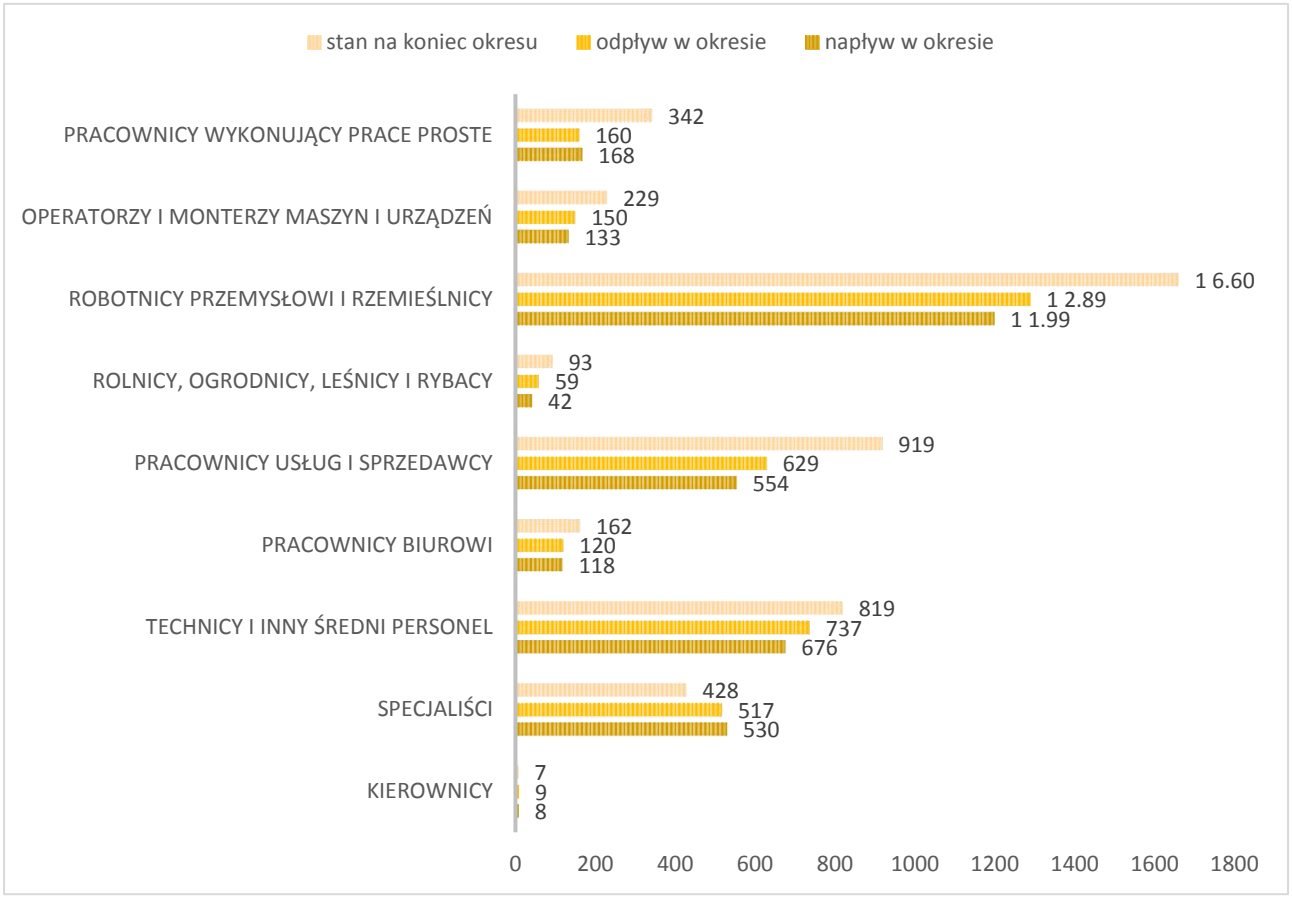

Skupiając się na bezrobociu wśród absolwentów warto zaznaczyć, że największa ich grupa skupia się w takich kategoriach jak: specjaliści (66 osób), technicy i inny średni personel (51 osób), a także pracownicy usług oraz sprzedawcy (32 osoby). Największy udział bezrobotnych absolwentów w ogóle osób bezrobotnych, posiadających dany zawód, towarzyszy szerokorozumianej kategorii „specjalistów". Osoby długotrwale bezrobotne zdominowały następujące grupy zawodów: robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (1084), pracownicy usług i sprzedawcy (639), oraz technicy i inny średni personel (535 osób). Absolwenci, w rozumieniu ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, nie występują w grupie kierownicy, rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń oraz pracownicy wykonujący prace proste. Najmniej liczna frakcja osób długotrwale bezrobotnych występuje w takich kategoriach wielkich grup zawodowych jak:

kierownicy, rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy, pracownicy biurowi oraz operatorzy i monterzy maszyn i urządzeń.

Tabela 8. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według wielkich grup zawodów.

Kod	Wielkie grupy zawodów	Bezrobotni absolwenci		Bezrobotni długotrwale
		stan na koniec okresu	udział w % do ogółem bezrobotnych	stan na koniec okresu
1	KIEROWNICY	0,00	0,00	2,00
2	SPECJALIŚCI	66,00	15,42	220,00
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	51,00	6,23	535,00
4	PRACOWNICY BIUROWI	13,00	8,02	103,00
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	32,00	3,48	639,00
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	0,00	0,00	70,00
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	26,00	1,57	1 084,00
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	0,00	0,00	150,00
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	0,00	0,00	229,00

Dla potrzeb lepszego poznania rzeczywistej liczby ofert pracy, dostępnych w regionie, zbiór ofert zgłoszonych do powiatowego urzędu pracy powiększono o oferty jakie znalazły się na stronach internetowych, ale jakie trafiły do PUP. Mimo wszystko należy mieć świadomość, że suma ofert z urzędu oraz ofert z internetu nie stanowi wyczerpującego zbioru ogółu ofert dostępnych w powiecie, co jest wynikiem uskuteczniania przez pracodawców zróżnicowanych form poszukiwań pracowników.

Najwięcej ofert pracy, jakie trafiły do PUP sklasyfikowano w kategorii pracownicy usług i sprzedawcy (268 ofert: 29% ogółu), w dalszej kolejności, robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (252 ofert: 27% ogółu) oraz pracownicy wykonujący prace proste (125 ofert: 14% ogółu). Jedynie pojedyncza oferta trafiła do grupy „6” (rolnicy, ogrodnicy, leśnicy i rybacy), a osiem z pośród ogółu wakatów skierowanych zostało do kierowników. Kategorie

zawodów, w których wystąpiło najwięcej ofert w internecie to, szerokorozumiani specjaliści (15 ofert) oraz technicy i inni średni personel (6 ofert).

Tabela 9. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według wielkich grup zawodów.

Kod	Wielkie grupy zawodów	Napływ ofert pracy w okresie	
		PUP	Internet
1	KIEROWNICY	8	2
2	SPECJALIŚCI	47	15
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	50	6
4	PRACOWNICY BIUROWI	52	0
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	268	2
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1	0
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	252	1
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	116	0
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	125	0

Rys. 6. Struktura ofert pracy zgłoszonych do PUP.

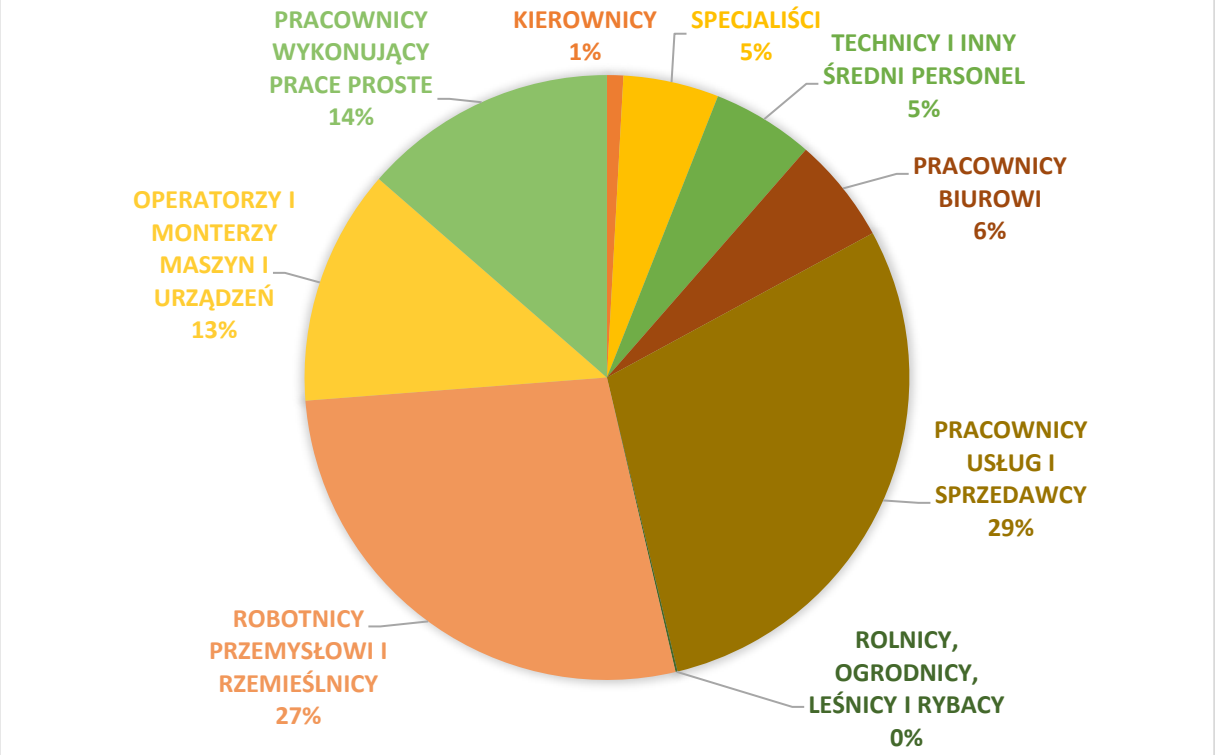

Analizując dane zawarte w Tabeli 10, na uwagę zasługuje fakt, iż przytłaczająca większość ogółu ofert pracy, skierowanych do pracowników biurowych (71,15%), to oferty subsydiowane, analogicznie sytuacja wygląda w przypadku ofert z kodem zawodu „5" „pracownicy usług i sprzedawcy", dla których 64,81% to oferty wiążące się z finansowaniem ze strony powiatowego urzędu pracy. Warto również zauważyć fakt, że praktycznie w każdej wielkiej grupie zawodów, większość ofert, trafiających do PUP, stanowią oferty subsydiowane. Najliczniejszą kategorię ofert wolnych tworzą wakaty w zawodach: pracownicy usług i sprzedawcy oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy.

Tabela 10. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według wielkich grup zawodów.

Kod	Wielkie grupy zawodów	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba ofert pracy
1	KIEROWNICY	0,00	1,06	5	3
2	SPECJALIŚCI	9,68	6,56	391	5
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	30,36	5,93	786	10
4	PRACOWNICY BIUROWI	71,15	5,50	138	4
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	64,81	28,57	832	29
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	0,00	0,11	90	0
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	29,25	26,77	1 541	31
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	29,31	12,28	195	13
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	39,20	13,23	246	16

Tabela 10 Zawiera również zestawienie średniomiesięcznej liczby ofert pracy oraz średniomiesięcznej liczby bezrobotnych, w podziale według wielkich grup zawodów. Statystyka pokazuje wyraźnie, że w ujęciu miesięcznym najliczniejsza grupa osób

bezrobotnych sklasyfikowana jest w grupie „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy" (1541 osób), oraz „pracownicy usług i sprzedawcy" (832 osoby). Największa średniomiesięczna liczba ofert pracy towarzyszy grupom zawodów „robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy" oraz „pracownicy usług i sprzedawcy".

Tabela 11. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według wielkich grup zawodów.

Kod	Wielkie grupy zawodów	Mierniki			Deficyt/ równowaga/ nadwyżka*	
		wskaźnik dostępności ofert pracy	wskaźnik długotrwałego bezrobocia	wskaźnik płynności bezrobotnych	rok	poprzedni rok**
1	KIEROWNICY	1,88	28,57	1,13	-	-
2	SPECJALIŚCI	75,63	51,40	0,98	-	-
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	81,29	65,32	1,09	-	-
4	PRACOWNICY BIUROWI	31,79	63,58	1,02	-	-
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	29,18	69,53	1,14	-	-
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1 078,00	75,27	1,40	-	-
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	49,57	65,30	1,08	-	-
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	15,36	65,50	1,13	-	-
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	14,97	66,96	0,95	nadwyżka	-

Tabela 11 odnosi się do deficytów oraz nadwyżek ustalonych dla wielkich grup zawodów. Nadwyżka dotyczy wyłącznie zawodów z kodem „9" „ pracownicy wykonujący prace proste" i uzależniona jest od spełnienia łącznie trzech warunków, dotyczących odpowiedniego poziomu wskaźnika dostępności ofert pracy, wskaźnika długotrwałego bezrobocia oraz wskaźnika płynności bezrobotnych. Informacje na temat kryteriów decydujących o deficytowości/nadwyżkowości zostały zawarte w metodologii opisanej na stronie 5 niniejszego opracowania. Najwyższe poziomy poszczególnych trzech wskaźników dotyczą grupy z kodem „5": rolnicy, leśnicy, ogrodnicy oraz rybacy (wskaźnik dostępności ofert pracy: 1078, wskaźnik długotrwałego bezrobocia: 75,27, wskaźnik płynności bezrobotnych: 1,40).

Tabela 12. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów (napływ w okresie, odpływ w okresie).

Kod	Elementarne grupy zawodów	napływ w okresie	odpływ w okresie
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	252	283
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	153	145
7222	Ślusarze i pokrewni	130	154
5120	Kucharze	127	135
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	109	115
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	94	112
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	93	90
3115	Technicy mechanicy	85	96
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	83	96
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	83	73
3112	Technicy budownictwa	80	83
7112	Murarze i pokrewni	76	86
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	75	86
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	65	86
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	64	68
5141	Fryzjerzy	63	77
3220	Dietetycy i żywieniowcy	53	66
2631	Ekonomiści	49	56
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	49	47
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	44	41

Uszczegóławiając zestawienie dotyczące napływu oraz odpływu osób bezrobotnych, według wielkich grup zawodów, należy przyjrzeć się Tabeli 12. Największy poziom napływu oraz odpływu osób bezrobotnych charakteryzuje sprzedawców (napływ:252, odpływ:283), co jednocześnie skutkuje spadkiem ogólnej liczby osób bezrobotnych, z racji przewagi odpływu nad napływem. Kolejnym zawodem, który wykazuje dość dynamiczne zmiany pod względem

liczebności osób pozostających bez pracy jest mechanik pojazdów samochodowych (napływ: 153, odpływ: 145). Zawodowi mechanika pojazdów samochodowych, odmiennie niż zawodowi sprzedawcy towarzyszy wzrost liczby bezrobotnych, w związku z przewagą napływu względem odpływu. Zdecydowanej większości z pośród dwudziestu zawodów ujętych w Tabeli 12 towarzyszy przewaga odpływu względem napływu osób bezrobotnych. Wyjątek od tej reguły stanowią : mechanicy pojazdów samochodowych, elektromechanicy i elektromonterzy, robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym, mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych.

Tabela 13 . Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów (Bezrobotni absolwenci).

Kod	Elementarne grupy zawodów	stan na koniec okresu
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	12
3112	Technicy budownictwa	11
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	11
5120	Kucharze	11
5141	Fryzjerzy	9
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	9
2131	Biolodzy i pokrewni	8
3220	Dietetycy i żywieniowcy	7
2411	Specjaliści do spraw księgowości i rachunkowości	5
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	4
2631	Ekonomiści	4
3512	Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	4
4221	Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	4
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	4
2142	Inżynierowie budownictwa	3
2143	Inżynierowie inżynierii środowiska	3
2359	Specjaliści nauczania i wychowania gdzie indziej niesklasyfikowani	3
2421	Specjaliści do spraw zarządzania i organizacji	3
3115	Technicy mechanicy	3
3119	Technicy nauk fizycznych i technicznych gdzie indziej niesklasyfikowani	3
7129	Robotnicy budowlani robót wykończeniowych i pokrewni gdzie indziej niesklasyfikowani	3

Analizując dane zawarte w Tabeli 13 warto zaznaczyć, iż na koniec grudnia 2015 roku, najliczniejsza grupa bezrobotnych absolwentów występowała w zawodach: mechanika pojazdów samochodowych (12 osób, co stanowiło 7% ogółu bezrobotnych, posiadających ten zawód), technika budownictwa (11 osób, 13% ogółu z tym zawodem), średniego personelu do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych (11 osób), kucharzy (11 osób). Osoby bezrobotne,

posiadające status absolwenta, mają największy udział w zawodach: biologa (57%) oraz specjalisty do spraw księgowości i rachunkowości (45%).

Rys. 7. Udział bezrobotnych absolwentów w ogóle bezrobotnych posiadających dany zawód.

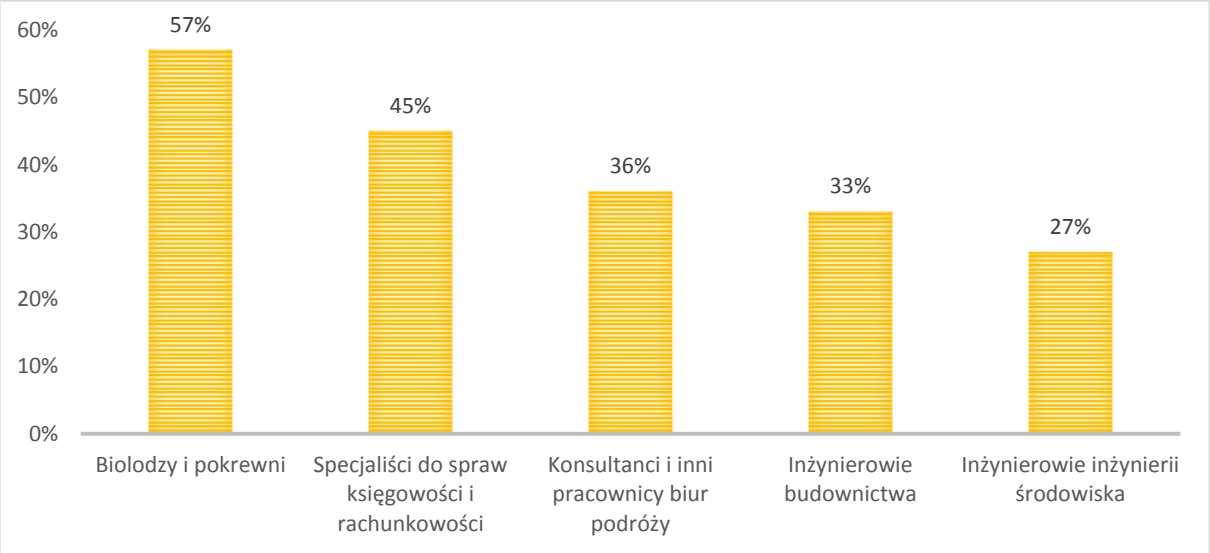

Skupiając uwagę na danych zawartych w Tabeli 14, warto lakonicznie zaznaczyć, że największa liczba ofert pracy została zgłoszona w zawodach: gospodarze budynków (106), sprzedawcy sklepowi (55), robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym (42). Zawody wyraźnie zdominowane przez oferty subsydiowane, przy jednocześnie dużej ich liczbie zgłoszonej do PUP to chociażby: pracownicy obsługi biurowej (20 ofert z czego 100% subsydiowane), gospodarze budynków (106 ofert z czego 96,23% to stanowiska subsydiowane), kasjerzy i sprzedawcy biletów (21 ofert z czego 90,48% to stanowiska subsydiowane). W przypadku wolnych ofert pracy gospodarze budynków stanowili (11,28%) ogółu zgłoszonych do PUP ofert, sprzedawcy sklepowi (5,85%), a robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym (4,47%). Popytowa strona rynku pracy, której obrazem są zgłaszane oferty, sugeruje, że największe zapotrzebowanie na pracowników występuje w zawodach gospodarza budynków oraz sprzedawcy sklepowego. Praktyka pokazuje jednak, że znalezienie pracy w charakterze gospodarza budynku nie jest rzeczą łatwą. Wynika to przede wszystkim z faktu, że wykonywanie zawodu gospodarza budynku nie wymaga posiadania specyficznych uprawnień, wieloletniego doświadczenia, czy kierunkowego wykształcenia, stąd szczególnie duże zainteresowani tego typu pracą, wśród osób o niskich kwalifikacjach zawodowych.

Tabela 14. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów (Napływ ofert pracy w okresie).

Kod	Elementarne grupy zawodów	PUP	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
5153	Gospodarze budynków	106	96,23	11,28
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	55	60,00	5,85
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	42	35,71	4,47
7112	Murarze i pokrewni	37	10,81	3,94
7124	Monterzy izolacji	37	2,70	3,94
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	32	28,13	3,40
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	29	20,69	3,09
7123	Tynkarze i pokrewni	27	18,52	2,87
5120	Kucharze	21	28,57	2,23
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	21	90,48	2,23
4110	Pracownicy obsługi biurowej	20	100,00	2,13
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	19	0,00	2,02
5131	Kelnerzy	18	5,56	1,91
7115	Cieśle i stolarze budowlani	17	64,71	1,81
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	16	43,75	1,70
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	16	6,25	1,70
4321	Magazynierzy i pokrewni	15	66,67	1,60
5245	Sprzedawcy w stacji paliw	15	0,00	1,60
9412	Pomoce kuchenne	15	60,00	1,60
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	14	35,71	1,49
8322	Kierowcy samochodów osobowych i dostawczych	14	7,14	1,49

Tabela 15. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów (Średniomiesięczna liczba bezrobotnych).

Kod	Elementarne grupy zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	378
5120	Kucharze	217
7222	Ślusarze i pokrewni	168
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	161
7531	Krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni	156
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	152
3314	Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	143
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	119
7223	Ustawiacze i operatorzy obrabiarek do metali i pokrewni	104
3220	Dietetycy i żywieniowcy	93
7112	Murarze i pokrewni	93
3115	Technicy mechanicy	91
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	90
5141	Fryzjerzy	82
7126	Hydraulicy i monterzy rurociągów	81
3112	Technicy budownictwa	77
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	60
7233	Mechanicy maszyn i urządzeń rolniczych i przemysłowych	53
2631	Ekonomiści	52
2422	Specjaliści do spraw administracji i rozwoju	48
7115	Cieśle i stolarze budowlani	43

W średniomiesięcznym ujęciu bezrobotnych zauważamy wyraźną analogię do zestawienia, odnoszącego się do liczby bezrobotnych na koniec roku 2015, w podziale na zawody. Najliczniej reprezentowane przez biernych zawodowo specjalności to sprzedawcy sklepowi (378 osób), kucharze (217 osób) oraz ślusarze i pokrewni (168 osób). Mówiąc o średniomiesięcznym ujęciu osób bezrobotnych mamy na myśli liczbę zarejestrowanych w poszczególnych zawodach w skali każdego, uśrednianego miesiąca w ciągu roku. Inaczej rzecz ujmując, każdego miesiąca w ciągu roku w ewidencji osób bezrobotnych znajduje się 378 sprzedawców, 217 kucharzy, 168 ślusarzy i pokrewnych itd. Wielkości uśrednione zostały zastosowane w odpowiedzi na wyraźne zmiany w liczebności poszczególnych grup zawodowych w ujęciu całorocznym, na które w dużej mierze ma wpływ wyraźna sezonowość pewnych obszarów gospodarki.

Tabela 16. Bezrobotni, oferty pracy oraz mierniki stosowane w monitoringu w 2015 roku według elementarnych grup zawodów (Średniomiesięczna liczba ofert pracy).

Kod	Elementarne grupy zawodów	Średniomiesięczna liczba ofert pracy
5153	Gospodarze budynków	9
5223	Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	8
7122	Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	7
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	6
5120	Kucharze	5
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	4
8332	Kierowcy samochodów ciężarowych	3
3322	Przedstawiciele handlowi	3
7231	Mechanicy pojazdów samochodowych	3
7112	Murarze i pokrewni	3
7124	Monterzy izolacji	3
8331	Kierowcy autobusów i motorniczowie tramwajów	3
8342	Operatorzy sprzętu do robót ziemnych i urządzeń pokrewnych	3
3331	Spedytorzy i pokrewni	3
7522	Stolarze meblowi i pokrewni	2
7123	Tynkarze i pokrewni	2
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	2
7512	Piekarze, cukiernicy i pokrewni	2
5230	Kasjerzy i sprzedawcy biletów	2
4110	Pracownicy obsługi biurowej	2
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	2
5131	Kelnerzy	2

Analizując oferty pracy w układzie średniomiesięcznym zauważmy, że największa liczba wakatów towarzyszy zawodowi „gospodarze budynków (9 ofert w skali miesiąca), w dalszej kolejności sprzedawcy sklepowi (8 ofert w ujęciu miesięcznym), posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy (7 ofert). Średniomiesięczne ujęcie ofert pracy informuje nas o tym ile średnio wakatów, w poszczególnych zawodach, znajduje się w puli ofert pracy, jakimi dysponuje powiatowy urząd pracy każdego miesiąca.

Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych

Jednym z kluczowych elementów składowych niniejszego opracowania jest ranking zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych. W tej części monitoringu, znajdą rozwinięcie oraz odniesienie do konkretnych wartości statystycznych takie pojęcia jak: zawód deficytowy, zawód nadwyżkowy oraz zawód zrównoważony. Głównym celem rozdziału jest wywołanie konstruktywnej refleksji, skłaniającej do poszukiwań odpowiedzi na pytanie: „Z czego wynikają trudności w znalezieniu pracowników w pewnej grupie zawodów oraz co jest źródłem dysproporcjonalnej struktury osób bezrobotnych, powodującej wyraźną nadwyżkę podaży pracy w niektórych zawodach ?”

Tabela 17. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku.

MAKSYMALNY DEFICYT				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	2	0,00	4,35
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	2	0,00	82,61
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	1	0,00	13,04

Cechą charakterystyczną zawodów maksymalnie deficytowych jest brak osób bezrobotnych posiadających dany zawód, przy jednoczesnym występowaniu ofert pracy. Inaczej rzecz ujmując zawodem maksymalnie deficytowym nazywamy taką specjalność, w której najtrudniej znaleźć odpowiedniego pracownika. W przypadku zawodów maksymalnie deficytowych wskaźnik dostępności ofert pracy jest równy „0”. Wśród czterech maksymalnie deficytowych zawodów wyróżniono: kierowników do spraw budownictwa, doradców finansowych i inwestycyjnych, Gońców, bagażowych i pokrewnych. W grupie zawodów sklasyfikowanych jako maksymalni deficytowe nie występują oferty związane z finansowaniem ze strony powiatowego urzędu pracy.

Tabela 18. Ranking elementarnych grup zawodów deficytowych w 2015 roku.

DEFICYT								
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średni omiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0,08	0,33	0,25			0,00	33,33
3118	Kreślarze	0,25	1,00	0,25	0,00	1,00		0,00
3331	Spedytorzy i pokrewni	1,50	2,67	0,56	0,00	1,50	0,00	66,67

Aby zawód mógł zostać uznany za deficytowy powinny zostać spełnione trzy podstawowe warunki: wskaźnik dostępności oferty pracy mniejszy niż „0.9", wskaźnik płynności ofert pracy mniejszy lub równy od mediany, bądź nie przyjmujący żadnej wartości, wskaźnik płynności bezrobotnych większy lub równy od 1, bądź nie przyjmujący wartości. Wśród trzech zawodów, które spełniły wymienione warunki wyróżniamy: specjalistów do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych), kreślarzy oraz spedytorów i pokrewnych. Każdy z wymienionych zawodów wiązał się wyłącznie z wolnymi ofertami pracy, których liczba była najwyższa w przypadku spedytorów i pokrewnych.

Tabela 19. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku.

MAKSYMALNA NADWYŻKA		
Kod	**Elementarna grupa zawodów**	**Liczba bezrobotnych**
9111	Pomoce domowe i sprzątaczki	12
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	7
7536	Obuwnicy i pokrewni	7
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	6
7314	Ceramicy i pokrewni	6
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	6
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	5
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	3
2432	Specjaliści do spraw public relations	3
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	3
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	2

Maksymalna nadwyżka dotyczy grup zawodów, w których występują osoby bezrobotne, a nie odnotowujemy ofert pracy. Konsekwencją maksymalnej nadwyżkowości zawodu jest wskaźnik dostępności ofert pracy, który nie przyjmuje żadnej wartości. Posiadając zawód uznany za maksymalnie nadwyżkowy musimy liczyć się z nikłymi szansami na znalezienie zatrudnienia w danej specjalności, czego następstwem staje się konieczność przekwalifikowania lub rozszerzenia terytorialnego obszaru poszukiwań. Lista zawodów maksymalnie nadwyżkowych obejmuje takie specjalności jak: pomoce domowe i sprzątaczki, operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni, obuwnicy i pokrewni, operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych, ceramicy i pokrewni, położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji.

Tabela 20. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku.

NADWYŻKA					
Kod	Elementarna grupa zawodów	Średniomiesięczna liczba bezrobotnych	Średniomiesięczna liczba dostępnych ofert pracy	Odsetek ofert subsydiowanych (%)	Odsetek wolnych miejsc pracy (%)
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	119,25	0,42	0	
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	11,83	0,25	0	
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	40,25	1,33	6,25	
3323	Zaopatrzeniowcy	3,25	0,17	0	
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	60	3,5	35,71	
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	28,25	5,83	60	

Tabela 21. Ranking elementarnych grup zawodów nadwyżkowych w 2015 roku c.d.

NADWYŻKA				
Kod	Elementarna grupa zawodów	Wskaźnik dostępności ofert pracy	Wskaźnik długotrwałego bezrobocia	Wskaźnik płynności bezrobotnych
7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	286,2	62,9	0,97
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	47,33	64,71	0,64
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	30,19	73,58	0,74
3323	Zaopatrzeniowcy	19,5	66,67	0,5
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	17,14	63,74	0,96
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	4,84	63,89	0,86

Analiza umiejętności i uprawnień

Niniejszy rozdział, jako część monitoringu zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych, powinien zostać poświęcony omówieniu kluczowych umiejętności oraz uprawnień jakie reprezentowane są przez stronę podażową rynku pracy (osoby bezrobotne), oraz takich , które zostały ujęte w kategorii wymagań, w zgłoszonych ofertach pracy, będących jednocześnie obrazem popytowej strony rynku. Analiza umiejętności oraz uprawnień powinna dać odpowiedź na pytanie, „Jak bardzo kwalifikacje osób bezrobotnych, zarejestrowanych w PUP, odpowiadają wymaganiom lokalnych pracodawców ?”.

Niestety z przyczyn formalnych, rozumianych jako niedociągnięcia ewidencyjne, dane dotyczące uprawnień nie zostały opracowane, co w sposób oczywisty uniemożliwia odpowiedzenie na wcześniej postawione pytanie. Brak danych niezbędnych do stworzenia wykazu umiejętności oraz uprawnień staje się również kluczową informacją ora wskazówką dla samego urzędu pracy, w odniesieniu do konieczności przeformułowania pewnych działań związanych z ewidencjonowaniem osób bezrobotnych oraz ofert pracy.

Trzeci rozdział, niniejszego opracowania, to także zestawienie informacji dotyczących osób bezrobotnych nie posiadających zawodu wyuczonego lub wykonywanego. Opracowanie zostało przygotowane w oparciu o możliwy do uzyskania poziom wykształcenia oraz typy ukończonych szkół.

Tabela 22. Bezrobotni bez zawodu w 2015 roku.

Wyszczególnienie	Bezrobotni ogółem	w tym bezrobotni bez zawodu	Odsetek bezrobotnych bez zawodu (%)*
Ogółem	5 440	781	14,36%
wg poziomu wykształcenia:			
gimnazjalne i poniżej	893	296	33,15%
zasadnicze zawodowe	2 017	63	3,12%
średnie ogólnokształcące	441	186	42,18%
policealne i średnie zawodowe	1 515	225	14,85%
wyższe	565	11	1,95%
wg typu ukończonej szkoły:			
zasadnicza szkoła zawodowa	278	49	17,63%
szkoła przysposabiająca do pracy			
technikum	496	109	21,98%
liceum ogólnokształcące	330	118	35,76%
liceum profilowane			
technikum uzupełniające			
liceum uzupełniające	15	2	13,33%
szkoła policealna	177	14	7,91%
wyższa	304	9	2,96%

Najliczniejsza grupa osób bezrobotnych, zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy, posiada wykształcenie zasadnicze zawodowe (2017 osób) co stanowiło 37% ogółu pozostających bez pracy. Dość obszerna frakcja osób biernych zawodowo, w drodze edukacji zdobyła wykształcenie policealne lub średnie zawodowe (1515 osób), co w ujęciu strukturalnym dało 28%. Kolejne pozycje, pod względem liczby osób bezrobotnych według wykształcenia to: wykształcenie gimnazjalne lub podstawowe (17%), Wykształcenie wyższe (10%), oraz wykształcenie średnie ogólnokształcące (8%). Najliczniejsza grupa osób

bezrobotnych, nie posiadających zawodu do statystyk dysponuje wykształceniem podstawowym lub gimnazjalnym (296 osób), oraz policealnym i średnim zawodowym (225 osób). Warto również zaznaczyć, że największy odsetek osób bez zawodu towarzyszy biernym zawodowo z wykształceniem średnim ogólnokształcącym (42,18%).

Rys. 8. Bezrobotni bez zawodu według poziomu wykształcenia.

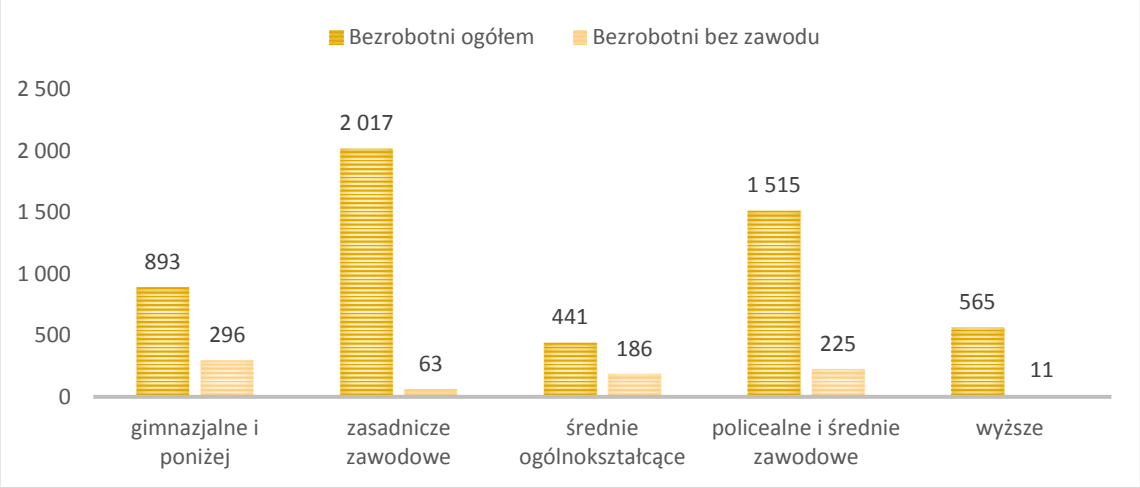

Rys. 9. Struktura osób bezrobotnych według wykształcenia.

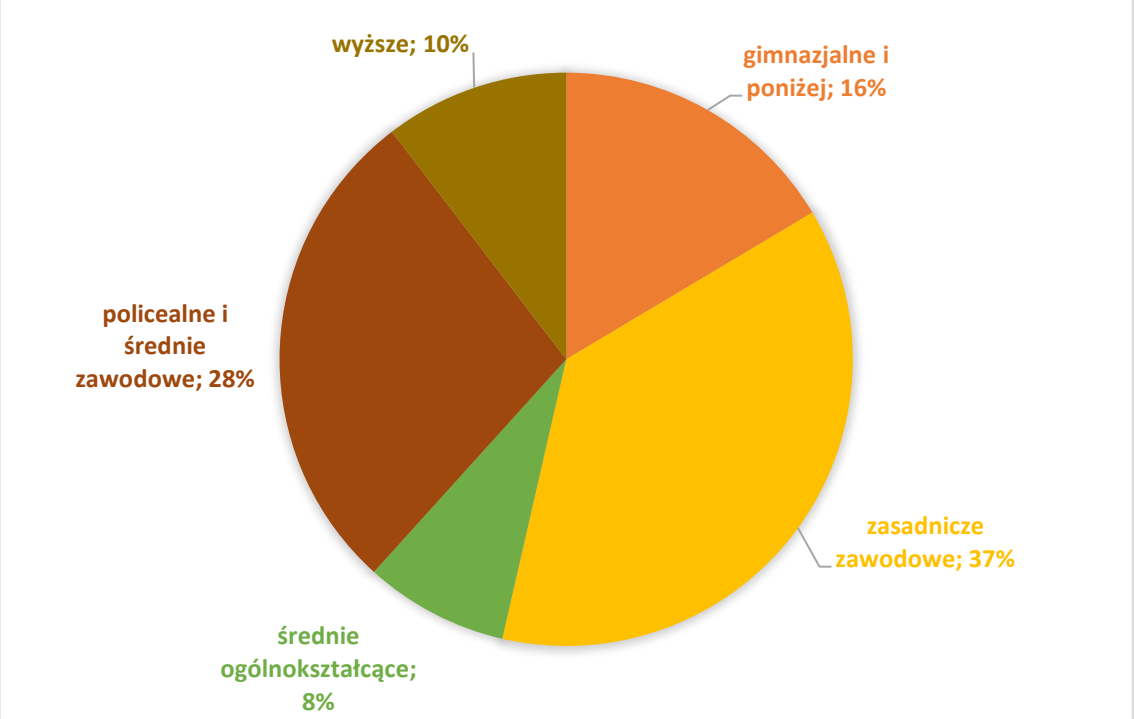

Rys. 10. Bezrobotni bez zawodu według typu ukończonej szkoły.

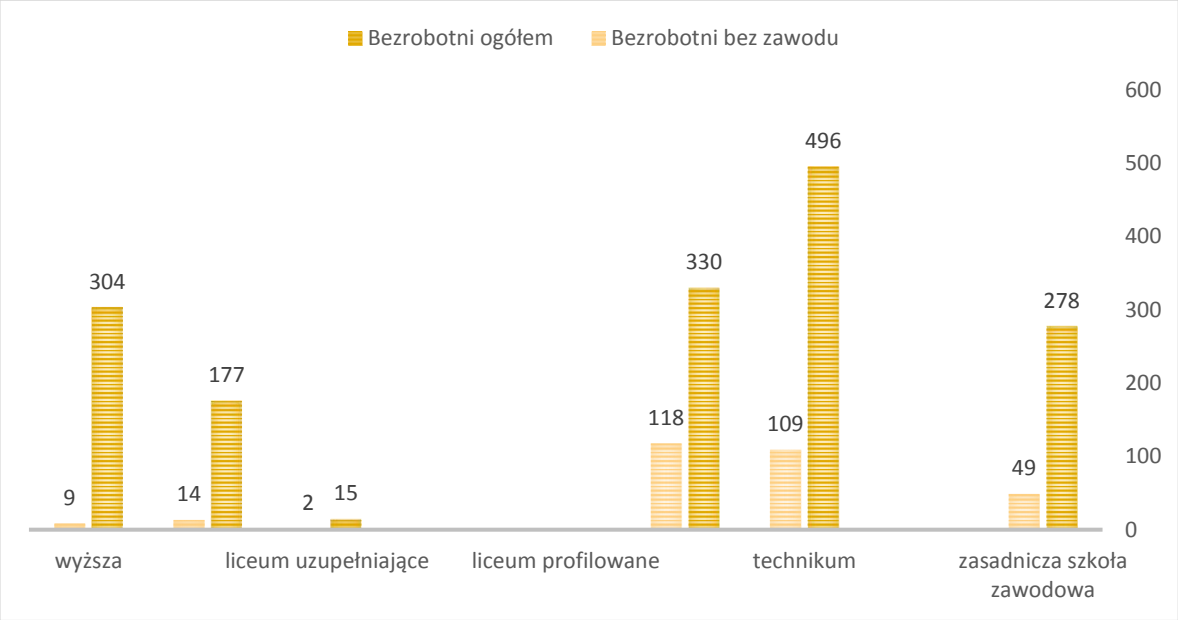

Rys. 11. Struktura osób bezrobotnych według typu ukończonej szkoły.

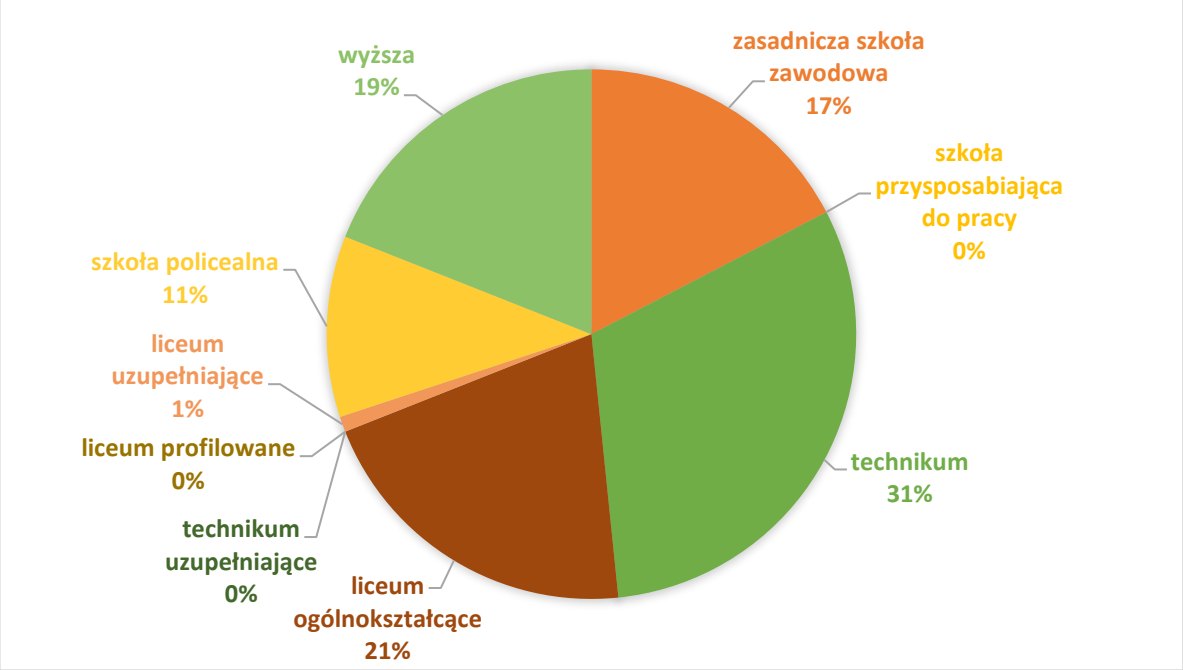

Zdecydowanie największa grupa osób bezrobotnych, zarejestrowanych w powiatowym urzędzie pracy w Strzyżowie, jest absolwentami technikum (496 osób, 31%), wśród których 109 osób nie posiada żadnego zawodu. Liczna frakcja bezrobotnych w drodze edukacji ukończyła licea profilowane (330 osób, 21%), z których 118 podmiotom nie przypisano zawodu do statystyk

Analiza rynku edukacyjnego

Kolejnym elementem składowym monitoringu zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych, jest analiza rynku edukacyjnego. Skupiając uwagę na statystykach, dotyczących absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, mamy możliwość zdobycia wiedzy na temat liczby uczniów kończących edukację w zawodach, wskazanych jako deficytowe, zrównoważone oaz nadwyżkowe. Poznajemy również liczebności absolwentów według poszczególnych typów szkół, zgodnie z danymi z roku 2015 oraz roku poprzedzającego rok sprawozdawczy.

Wśród okrojonej grupy zawodów deficytowych, których liczebność wynosi „6", nie odnotowano żadnego ucznia szkół ponadgimnazjalnych. Taka sytuacja jest wynikiem naturalnego braku kierunków kształcenia w specjalnościach uznanych za deficytowe. Podobnie sytuacja wygląda w przypadku zawodów nadwyżkowych, w których zauważalny jest brak uczniów ostatnich klas , szkół ponadgimnazjalnych.

Tabela 23. Uczniowie ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych według elementarnych grup zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych w 2015.

Zawody deficytowe		
Elementarna grupa zawodów		**Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych**
Kod	**Nazwa**	
1323	Kierownicy do spraw budownictwa	0
2412	Doradcy finansowi i inwestycyjni	0
2433	Specjaliści do spraw sprzedaży (z wyłączeniem technologii informacyjno-komunikacyjnych)	0
3118	Kreślarze	0
3331	Spedytorzy i pokrewni	0
9621	Gońcy, bagażowi i pokrewni	0
Zawody nadwyżkowe		
Elementarna grupa zawodów		**Liczba uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych**
Kod	**Nazwa**	
2231	Położne bez specjalizacji lub w trakcie specjalizacji	0
2432	Specjaliści do spraw public relations	0
3323	Zaopatrzeniowcy	0
3439	Średni personel w zakresie działalności artystycznej i kulturalnej gdzie indziej niesklasyfikowany	0
4226	Recepcjoniści (z wyłączeniem hotelowych)	0
4312	Pracownicy do spraw statystyki, finansów i ubezpieczeń	0
7114	Betoniarze, betoniarze zbrojarze i pokrewni	0
7314	Ceramicy i pokrewni	0

7412	Elektromechanicy i elektromonterzy	0
7536	Obuwnicy i pokrewni	0
8131	Operatorzy maszyn i urządzeń do produkcji wyrobów chemicznych	0
8156	Operatorzy maszyn do produkcji obuwia i pokrewni	0
8182	Maszyniści kotłów parowych i pokrewni	0
9111	Pomoce domowe i sprzątaczki	0
9312	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie drogowym, wodnym i pokrewni	0
9313	Robotnicy wykonujący prace proste w budownictwie ogólnym	0
9329	Robotnicy wykonujący prace proste w przemyśle gdzie indziej niesklasyfikowani	0

Tabela 24. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku.

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy		Liczba bezrobotnych absolwentów		Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku poprzedniego	stan na koniec maja roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	46	40	38	26	82,61%	56,52%
szkoła przysposabiająca do pracy	2		0	0		
technikum	97	73	59	24	60,82%	24,74%
liceum ogólnokształcące	172		62	22	36,05%	12,79%
liceum profilowane			0	0		
liceum uzupełniające			3	1		
szkoła policealna			29	17		

W przypadku roku poprzedzającego rok sprawozdawczy, najliczniejsza grupa absolwentów kończyła licea ogólnokształcące (172 osoby), w dalszej kolejności, technika (97 osób), szkoły zawodowe (46 osób) oraz szkoły przysposabiające do pracy (2 osoby). Zdecydowana większość absolwentów z roku 2014 zdała egzaminy zawodowe, jedynie

6 uczniów szkół zawodowych i 24 uczniów techników, w drodze edukacji nie zdobyło żadnego zawodu. Na koniec grudnia 2014 roku liczba bezrobotnych absolwentów kształtowała się na poziomie 191 osób i do końca maja 2015 roku spadła do poziomu 90, co stanowiło obniżkę o 53%.

Absolwenci w roku 2015 tworzyli grupę podobną, pod względem liczebności, do zbiorowości uczniów ostatnich klas szkół ponadgimnazjalnych, z roku 2014. Konfrontując ze sobą dane, dotyczące absolwentów, na koniec lat 2014 i 2015, należy zwrócić uwagę na wzrost liczby uczniów szkół zawodowych (wzrost o 29 osób) oraz spadek liczebności grupy uczniów kończących technika (spadek o 29 osób). Porównując mnogość absolwentów kończących technika, w danym roku sprawozdawczym, ze stanem na koniec grudnia 2015, zauważamy wzrost o 6 osób, w przypadku liceów uzupełniających, wzrost o 3 osoby, w odniesieniu do szkół policealnych, wzrost o 17 osób. Proporcjonalnie, najmniej bezrobotnych absolwentów, na koniec grudnia 2015 roku, odnotowano wśród uczniów z wykształceniem średnim ogólnokształcącym, gdzie wynik z 31.12.2015 jest o 71,18% mniejszy od liczby uczących się w ostatnich klasach liceów ogólnokształcących.

Tabela 25. Liczba absolwentów oraz bezrobotnych absolwentów według typu szkoły w 2015 roku (cd.).

Typ szkoły	Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym		Liczba bezrobotnych absolwentów	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)
	ogółem	posiadający tytuł zawodowy*	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego	stan na koniec grudnia roku sprawozdawczego
zasadnicza szkoła zawodowa	75	75	59	78,67%
szkoła przysposabiająca do pracy	5		0	
technikum	68	68	74	108,82%
liceum ogólnokształcące	170		49	28,82%
liceum profilowane			0	
liceum uzupełniające			3	
szkoła policealna			17	

W roku 2014, najliczniejsza grupa absolwentów, edukowała się w takich kierunkach jak: technicy wsparcia informatycznego i technicznego (21 osób), mechanicy pojazdów samochodowych (20 osób), technicy mechanicy (18) oraz średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych (17 osób). Największy problem z pozytywnym zaliczeniem egzaminu zawodowego mieli uczniowie kierunków: technik wsparcia informatycznego i technicznego (zdawalność egzaminu na poziomie 71%), technik budownictwa (zdawalność 60%) oraz piekarz/cukiernik (zdawalność 17%).

Rys. 12. Absolwenci w roku szkolnym poprzedzającym rok sprawozdawczy.

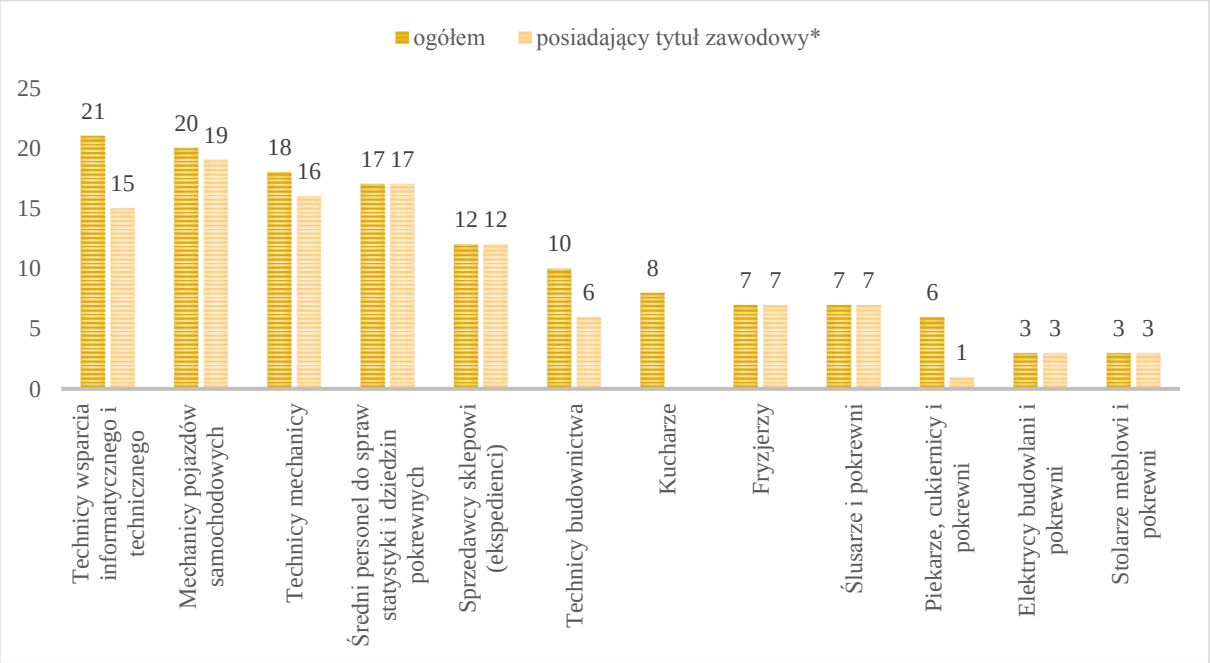

Najliczniejszą grupę bezrobotnych absolwentów, w roku 2014, stanowili technicy mechanicy (18 osób), mechanicy pojazdów samochodowych (10 osób), fryzjerzy (7 osób). Wysoki poziom bezrobocia wśród wyszczególnionych grób absolwentów, był niewątpliwie spowodowany znaczną konkurencją na lokalnym rynku pracy ze strony pozostałych osób bezrobotnych.

Jak wyraźnie widać na Rys. 13 bezrobotni absolwenci, w zawodach technika mechanika, mechanika oraz fryzjera, w sposób istotny przyczyniają się do powiększenia, i tak licznych, grup osób bezrobotnych, co jednocześnie podkreśla istotne znaczenie właściwego dopasowania profili kształcenia, w lokalnych szkołach ponadgimnazjalnych, do popytowej strony rynku pracy.

Największy udział bezrobotnych absolwentów, wśród bezrobotnych ogółem, zauważamy w zawodach : robotnicy budowlani i robót wykończeniowych, pomocniczy personel medyczny oraz kosmetyczki i pokrewni.

Rys. 13. Bezrobotni absolwenci oraz bezrobotni ogółem, na koniec grudnia roku 2014.

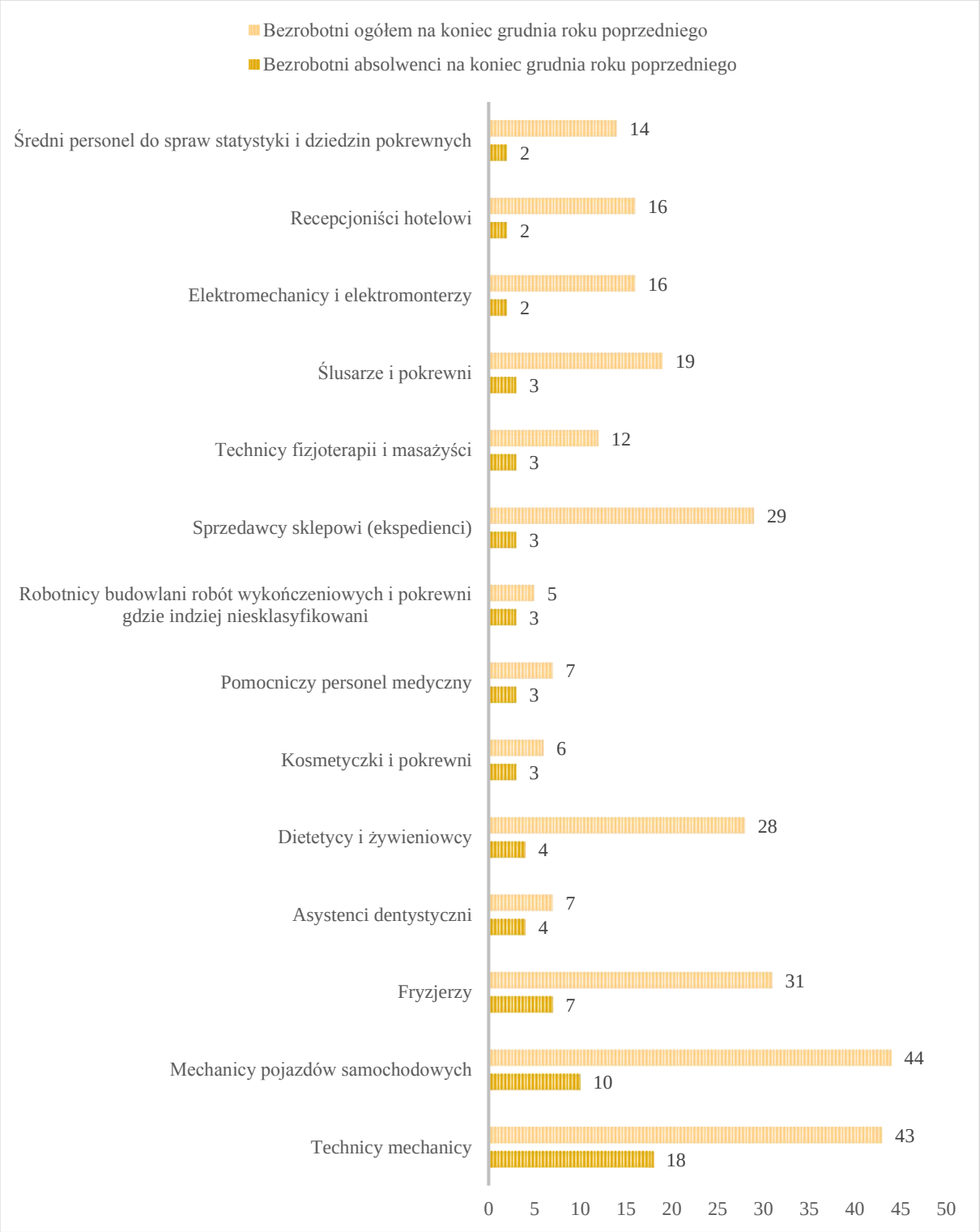

Na koniec maja roku 2015, ogólna liczba bezrobotnych absolwentów, jest wyraźnie niższa niż na koniec roku 2014. Zdecydowanie największy spadek, wśród bezrobotnych absolwentów, zanotowaliśmy w zawodach mechanika oraz technika mechanika. Warto zwrócić uwagę na fakt, iż z dniem 31.05.2015r., najliczniej reprezentowanym zawodem, wśród bezrobotnych absolwentów, stał się zawód robotnika budowlanego robót wykończeniowych.

Rys. 14. Bezrobotni absolwenci oraz bezrobotni ogółem, na koniec maja roku sprawozdawczego.

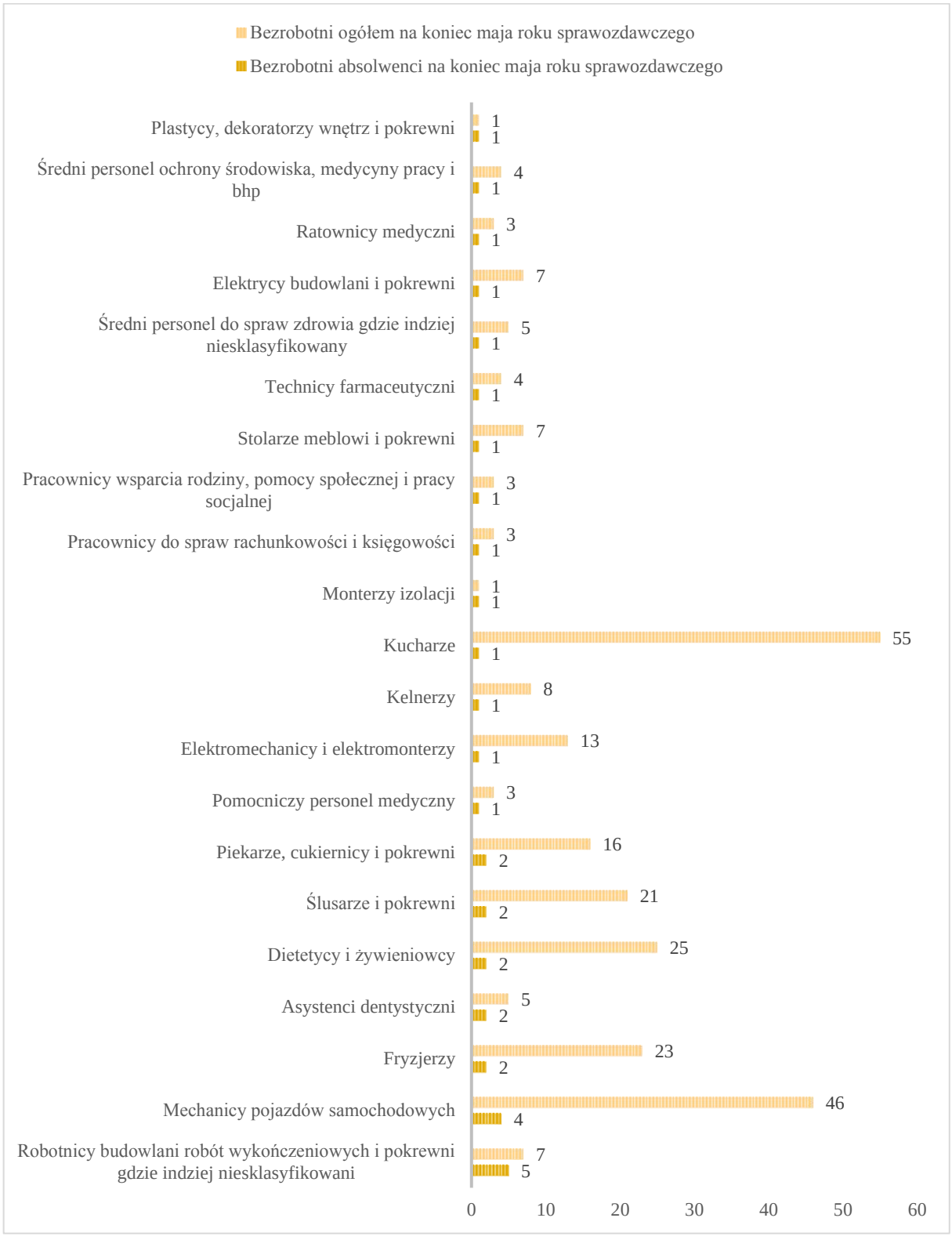

Rys. 15. Liczba absolwentów w roku szkolnym kończącym się w roku sprawozdawczym.

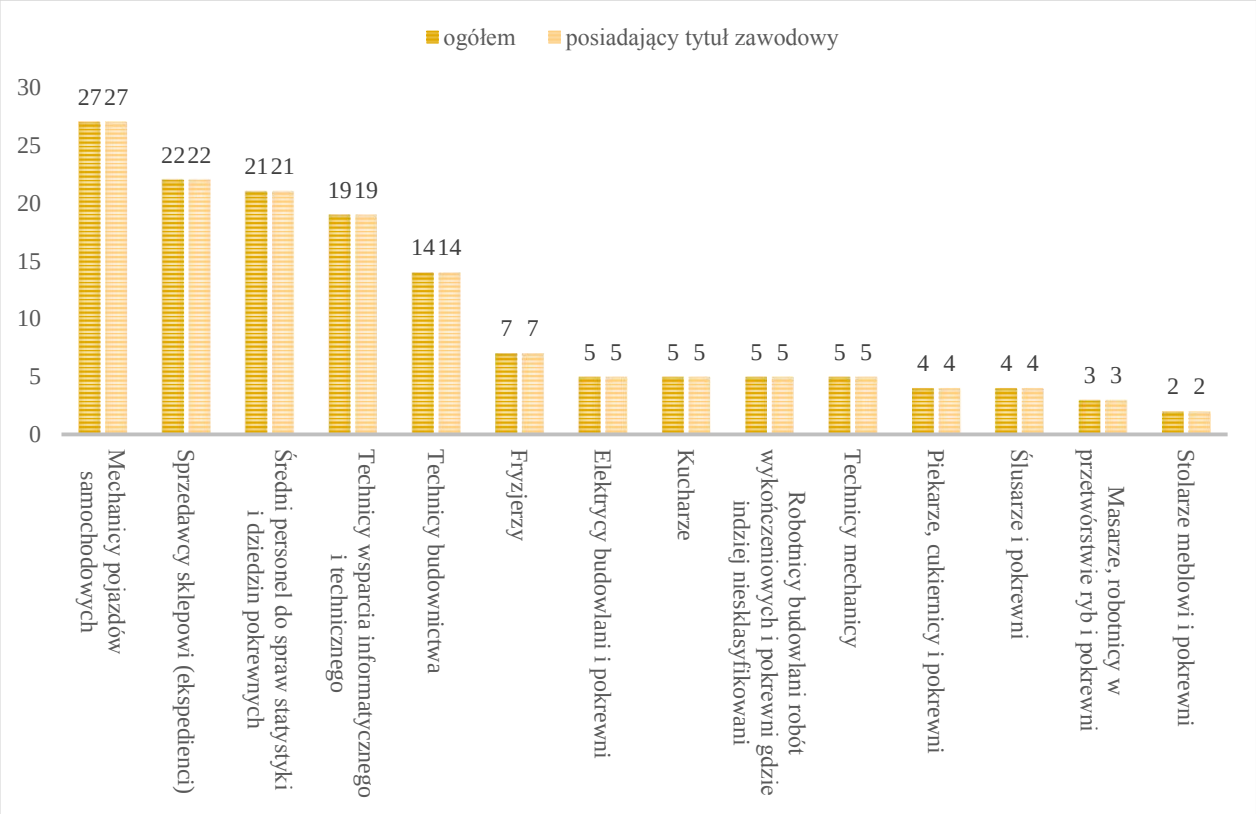

W roku szkolnym, kończącym się w analizowanym roku sprawozdawczym, tj. 2015, najbardziej pokaźna grupa absolwentów edukowała się w kierunkach: mechanik pojazdów samochodowych, sprzedawca sklepowy, technik wsparcia informatycznego oraz technik budownictwa. Porównując absolwentów z roku 2014, względem roku 2015 zauważamy pewną synonimiczność, pod względem preferowanych kierunków kształcenia. Wspomniana analogia między poszczególnymi latami, to także wynik naturalnego braku możliwości wprowadzania dynamicznych zmian w obszarze profili kształcenia w szkołach ponadgimnazjalnych.

Liczebność absolwentów w roku 2015, kształcących się w poszczególnych kierunkach, nie znajduje bezpośredniego przełożenia na bezrobocie wśród absolwentów w tych że kierunkach. Rzeczą naturalną jest fakt, że absolwenci pewnych profili kształcenia radzą sobie na rynku pracy lepiej od innych, i tak mechanicy samochodów osobowych , którzy stanowili najliczniejszą grupę absolwentów, nie przodują już pod względem liczebności w kategorii bezrobocia wśród absolwentów. Inaczej sytuacja wygląda w przypadku techników budownictwa , w przypadku których na 14 absolwentów, 11 na koniec grudnia zasiliło grono bezrobotnych.

Tabela 26. Najliczniejsze grupy zawodowe, bezrobotnych absolwentów, na tle ogółu osób pozostających bez pracy.

Nazwa elementarnej grupy zawodów	Liczba bezrobotnych absolwentów**	Liczba bezrobotnych	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów (%)	Wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród bezrobotnych
	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego	koniec grudnia roku sprawozdawczego
Technicy budownictwa	11	20	78,57%	55,00%
Kucharze	9	70	180,00%	12,86%
Mechanicy pojazdów samochodowych	9	60	33,33%	15,00%
Średni personel do spraw statystyki i dziedzin pokrewnych	9	32	42,86%	28,13%
Fryzjerzy	8	44	114,29%	18,18%
Dietetycy i żywieniowcy	7	37		18,92%
Stolarze meblowi i pokrewni	4	9	200,00%	44,44%
Technicy wsparcia informatycznego i technicznego	4	17	21,05%	23,53%
Konsultanci i inni pracownicy biur podróży	3	3		100,00%
Sprzedawcy sklepowi (ekspedienci)	3	24	13,64%	12,50%
Technicy mechanicy	3	51	60,00%	5,88%

Najwyższy wskaźnik frakcji bezrobotnych absolwentów wśród absolwentów, towarzyszy zawodom: stolarz meblowy (200%), kucharz (180%), fryzjer (114,29%), co świadczy o tym, że liczba bezrobotnych absolwentów przewyższyła mnogość kształcących się w tych zawodach w roku szkolnym, kończącym się w roku sprawozdawczym. Najbardziej zdominowane, przez bezrobotnych absolwentów, grupy osób bezrobotnych to: konsultanci i inni pracownicy biur podróży (100%), technicy budownictwa (55%), stolarze meblowi i pokrewni (44,44%).

Analiza lokalnego rynku pracy na bazie badania kwestionariuszowego

Badaniem zostało objętych łącznie 80 podmiotów gospodarki narodowej działających na lokalnym rynku pracy. Analiza struktury badanych podmiotów zostatała dokonana m.in. że względu na liczbę zatrudnianych pracowników. Uwzględniając to kryterium należy zauważyć, że zdecydowana większość stanowią podmioty zatrudniające od 0-49 osób, z minimalną przewagą małych przedsiębiorstw zatrudniających poniżej 10 pracowników. Brak dużych zakładów pracy jest cecha charakterystyczna naszego lokalnego rynku pracy, który w większości zdominowany jest przez małe i średnie podmioty gospodarki narodowej.

Rys. 16. Struktura badanych przedsiębiorstw pod względem liczby zatrudnionych pracowników.

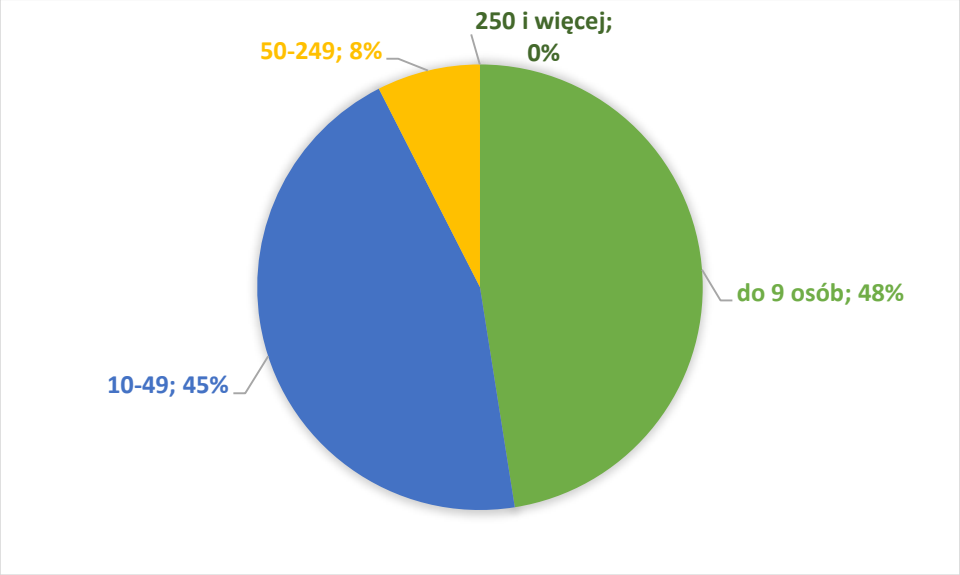

Kolejnym kryterium klasyfikacji badanych podmiotów był główny sektor prowadzonej działalności.

Cechą charakterystyczną jest fakt, że ponad połowę (61,78%) stanowiły podmioty prowadzące działalność związaną z pozostałymi usługami (sekcje: M, N, O, P, Q, R, S, T, U). Istotny odsetek badanych reprezentowały również podmioty, których działalność była związana z: przemysłem i budownictwem (sekcje: B, C, D, E, F) – 18,33% , oraz handlem, naprawą pojazdów samochodowych, transportem, gospodarką magazynową, zakwaterowaniem i gastronomią, informacja i komunikacją (sekcje: G, H, I, J)- 18,18% ogółu działających podmiotów.

Podmioty działające w sektorze finansowo – ubezpieczeniowym (sekcja: K, L,) oraz w rolnictwie, leśnictwie, łowiectwie i rybołówstwie (sekcja: A), stanowiły odpowiednio: 1,14 % oraz 0,57% ogółu badanych przedsiębiorstw.

Rys. 17. Struktura badanych przedsiębiorstw według rodzaju działalności.

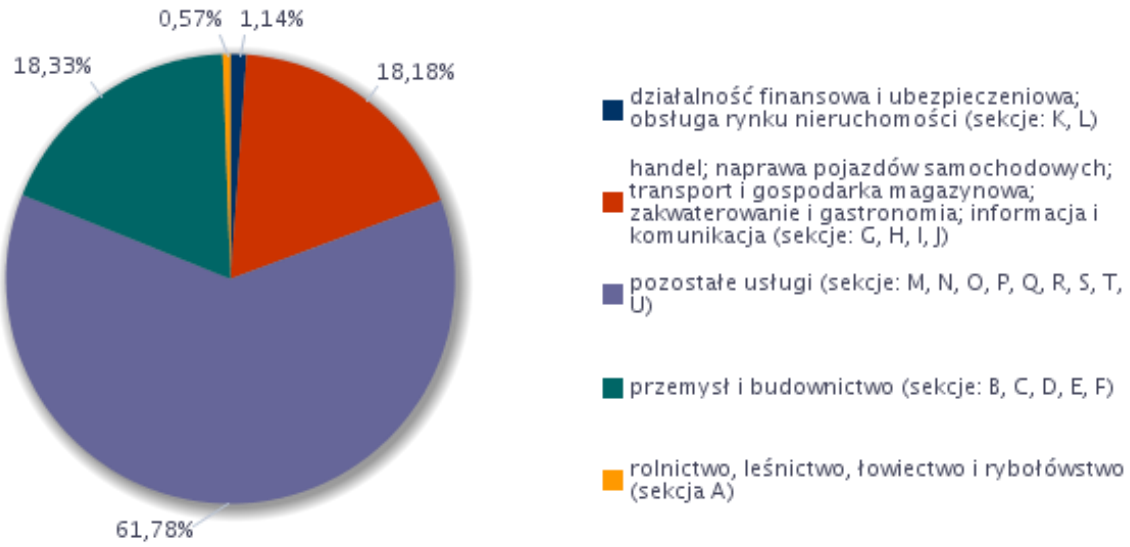

Respondentów poproszono również o wskazanie kierunku zmian w wielkości zatrudnienia, jaki nastąpił w ich firmie w 2015roku. Zdecydowana większość badanych (64,98%) wskazała, że zatrudnienie w ich firmie nie uległo zmianie. Wzrost zatrudnienia zadeklarowało 26,06% ankietowanych a jego spadek wykazało 8,96%.

Rys. 18. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku.

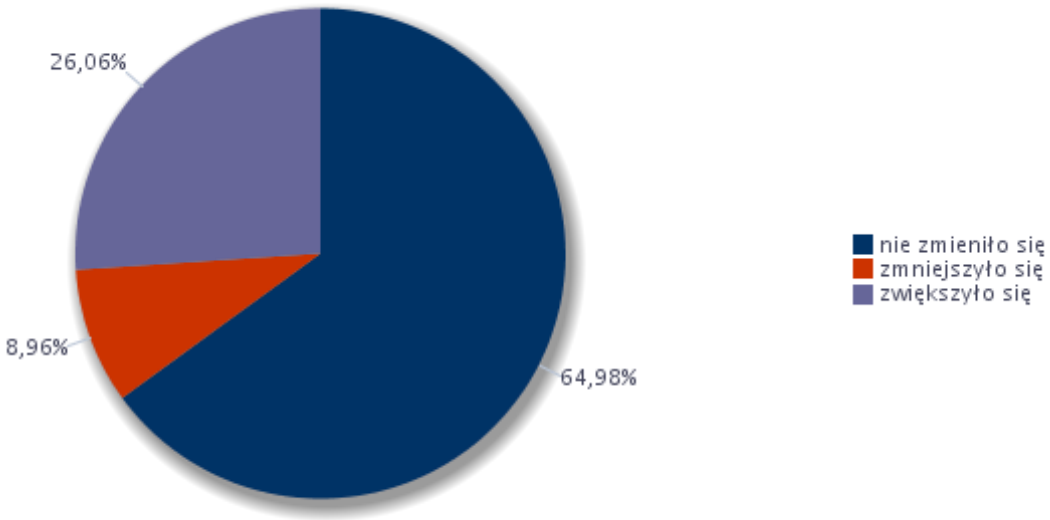

Opisując bardziej szczegółowo zmiany w zatrudnianiu pracowników wśród przebadanych w 2015 roku podmiotach należy zauważyć, iż wśród ankietowanych 19,83 % respondentów

zadeklarowało wzrost zatrudnienia na poziomie 1-10%, wzrost zatrudnienia powyżej 30% zadeklarowało zaledwie 1,14% ankietowanych. Jeżeli chodzi o spadek zatrudnienia to przedstawiał się on następująco: 7,26% odnotowało spadek w granicach 1-10% ogółu zatrudnionych pracowników, zaś powyżej 30% uplasowało się tylko 0,57% ankietowanych podmiotów gospodarki narodowej.

Rys. 19. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku.

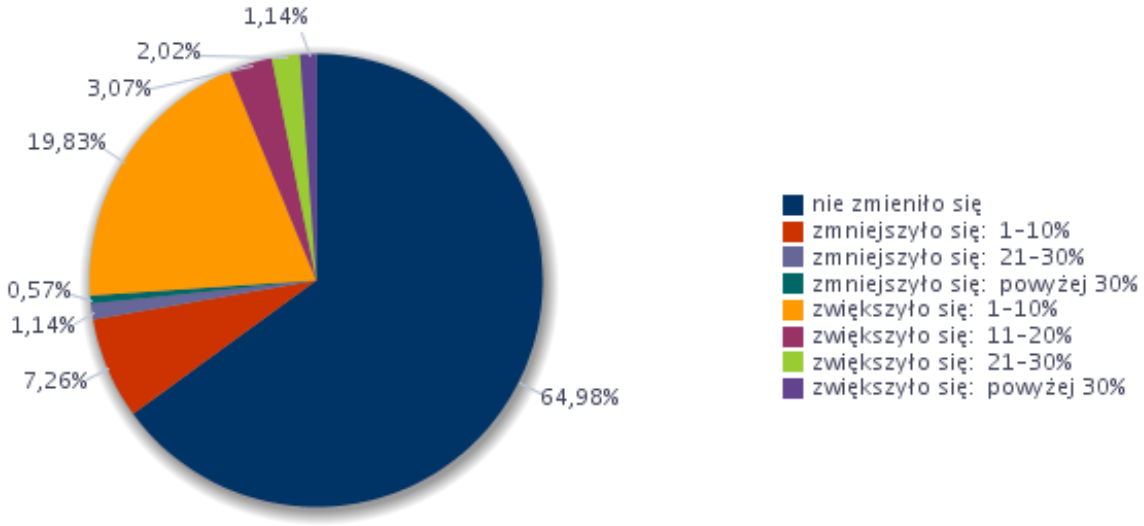

W tabeli zamieszczonej jako rysunek 21, zaprezentowano wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 r. Ujemne wartości, gdyby występowały w tabeli oznaczałby iż, odsetek firm planujących redukcje etatów w danym zawodzie przewyższa odsetek firm, jakie planują zatrudnić w danych zawodach. Nie mamy tu do czynienia z takim przypadkiem. Zerowe wskazania świadczą o równowadze . Dodatnie wartości wskaźnika oznaczają poprawę sytuacji, a im wyższa wartość wskaźnika, tym więcej przedsiębiorstw deklarujących wzrost zatrudnienia w danych grupach zawodu. Analiza uzyskanego wskaźnika wśród badanych w 2015 roku wskazuje, iż najkorzystniejsze zmiany w obrębie zatrudnienia w 2015 roku odnotowane zostały wśród grup zawodów: „Pracownicy przy pracach prostych” oraz „Technicy i inny średni personel”.

Rys. 20. Wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2015.

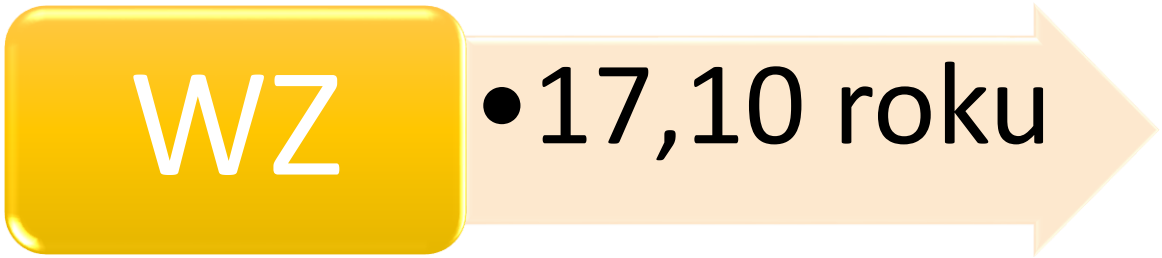

Rys. 21. Wskaźnik zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku.

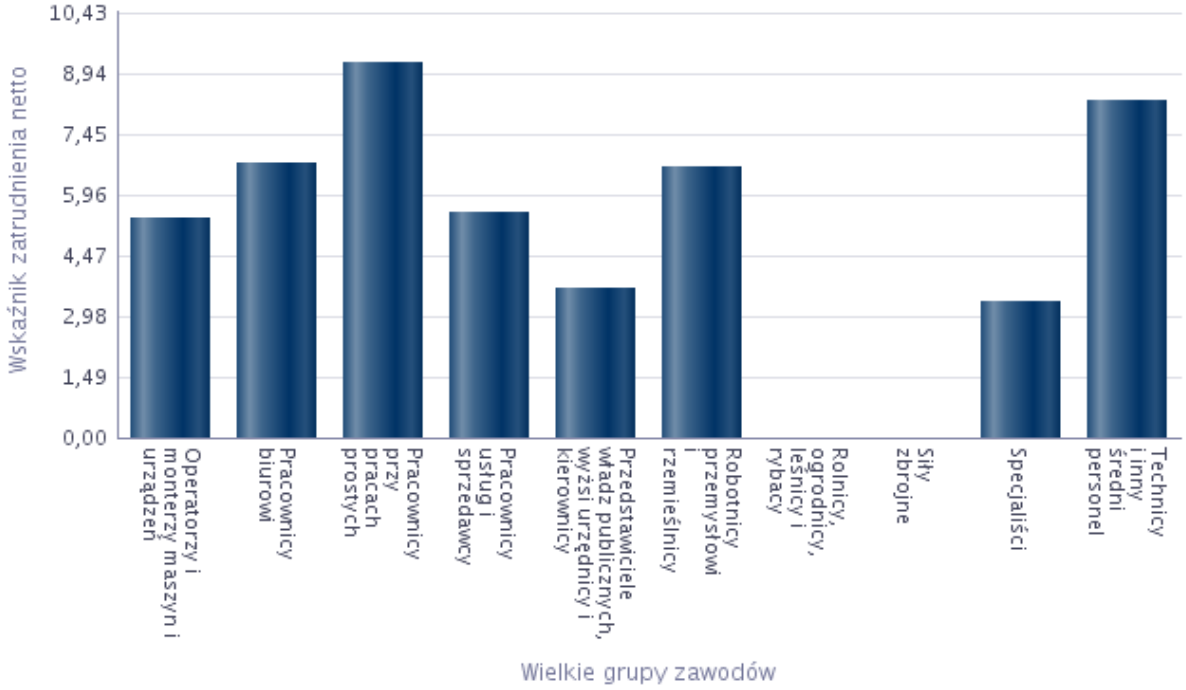

Analizując sposób pozyskiwania pracowników, respondenci mieli zadane pytanie: Czy Państwa firma ma problemy z pozyskaniem nowych pracowników? Strukturę odpowiedzi przedstawia wykres zamieszczony w rysunku nr 22. Większość podmiotów badanych na potrzeby kwestionariusza zadeklarowało, że zdecydowanie nie ma problemu z pozyskaniem nowych pracowników (67,14%). Trudności w znalezieniu odpowiednich kandydatów do pracy posiada zaledwie 1,94% badanych podmiotów.

Rys. 22. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw deklarujących problemy z pozyskiwaniem nowych pracowników w 2015 roku.

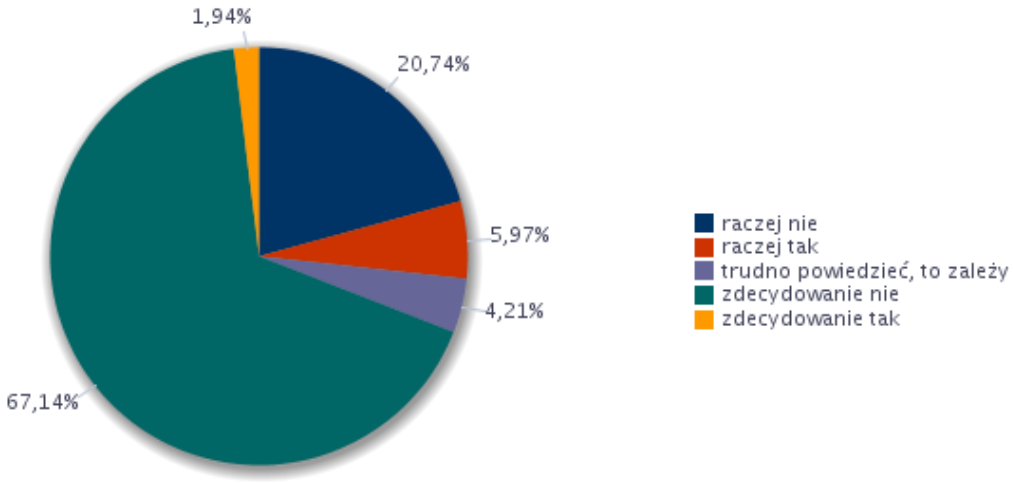

Rozpatrując sposoby rekrutacji i sam proces pozyskiwania nowych pracowników dochodzimy do wniosku, że najwięcej respondentów rekrutuje swoich przyszłych pracowników spośród osób, które same zgłaszają się do firmy (27,93%). Znaczny odsetek przyszłych pracowników stanowią również praktykanci i stażyści (22,18%), którzy po odbytym okresie zatrudnienia w ramach umowy stażowej, bądź odbywania praktyk stają się pracownikami. Blisko 19,05% ankietowanych poszukuje swoich pracowników za pomocą Urzędu Pracy co stanowi trzeci wynik. Dużo bo aż 12,26 % podmiotów korzysta z polecenia znajomych poszukując nowych osób do pracy. Najmniej bo tylko 0,49% respondentów korzysta, ze specjalnych firm rekrutujących, co wiąże się zapewne ze specyfiką lokalnego rynku pracy. Na terenie działalności Powiatowego Urzędu Pracy w Strzyżowie dominują jak już wcześniej wskazano małe i średnie przedsiębiorstwa, zatrudniające nierzadko poniżej 50 osób, w związku z tak małą ilością zatrudnianych osób oraz dużym poziomem bezrobocia wśród nie jest konieczne angażowanie zewnętrznych podmiotów do przeprowadzania rekrutacji, gdyż procesy te występują rzadko i w związku z dużym poziomem bezrobocia nie wymagają specjalnych nakładów zewnętrznych.

Rys. 23. Struktura odpowiedzi przedsiębiorstw dotyczących sposobu poszukiwania nowych pracowników.

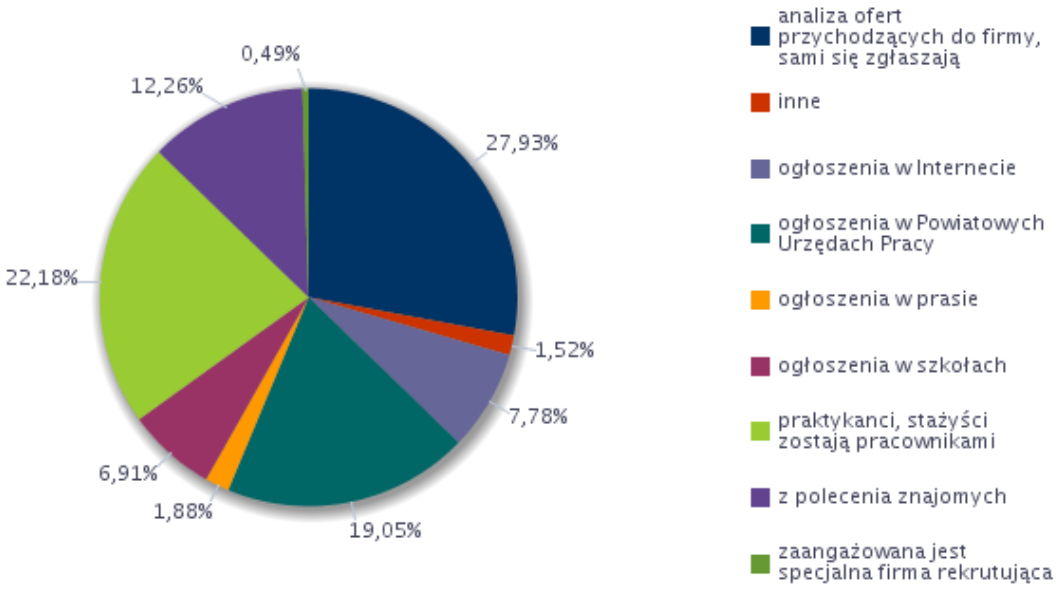

W tabeli poniżej umieszczona jest liczba bezrobotnych z danego powiatu, które posiadają przypisany określony zawód jako zawód do statystyk i figurują w rejestrze osób bezrobotnych na koniec analizowanego okresu sprawozdawczego – na koniec 2015 roku – oraz posiadają przypisane odpowiednie uprawnienia bądź kwalifikacje (predyspozycje).

Odsetek wskazań odpowiedzi „tak" – wyliczany jest jako stosunek odpowiedzi pozytywnych „tak" dla danej grupy elementarnej, dla określonych uprawnień i predyspozycji w stosunku do sumy wszystkich odpowiedzi.

Opisując trudności w znalezieniu odpowiednich kandydatów do pracy odsetek wskazań pozytywnych nastąpił w grupie: Chemicy, Ogółem(bez względu na zawód), Piekarze, cukiernicy i pokrewni, Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy, Sortowacze odpadów, Specjaliści do spraw wychowywania małego dziecka, Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych.

Analizując brakujące umiejętności i uprawnienia w grupie: Chemicy respondenci wskazali na: współpracę w zespole 7,69%, wykonywanie obliczeń 7,69% oraz wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków 7,69%.

Analizując brakujące umiejętności i uprawnienia w odniesieniu do grupy: Ogółu osób bezrobotnych bez względu na zawód, respondenci wskazali na: współpracę w zespole- 7,69%, komunikacja ustna/ komunikatywność – 5,81%, sprawność psychofizyczna i

psychomotoryczna – 5,81%, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków – 5,18%, planowanie i organizacja pracy własnej – 4,40%, wykonywanie obliczeń – 3,77%, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu – 1,96%, znajomość języków obcych – 1,96%, czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim – 0,55%, obsługa, naprawa i montaż urządzeń technicznych – 0,55%, zarzadzanie ludźmi / przywództwo – 0,55%.

Analizując brakujące umiejętności i uprawnienia w grupie: Piekarze, cukiernicy i pokrewni, respondenci wskazali na: współpracę w zespole- 7,69%, komunikacja ustna/ komunikatywność – 7,69%, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna – 7,69%, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków – 7,69%, planowanie i organizacja pracy własnej – 7,69%, obsługa, naprawa i montaż urządzeń technicznych 7,69%.

Analizując brakujące umiejętności i uprawnienia w odniesieniu do grupy: Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy, respondenci wskazali na: współpracę w zespole – 7,69%, komunikacja ustna/ komunikatywność – 7,69%, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna – 7,69%, planowanie i organizacja pracy własnej – 7,69%, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków – 5,94%, wykonywanie obliczeń – 5,94%, znajomość języków obcych – 1,75, obsługa, naprawa i montaż urządzeń technicznych – 1,75%.

Analizując brakujące umiejętności i uprawnienia w odniesieniu do grupy: Sortowacze odpadów, respondenci wskazali na: współpracę w zespole- 7,69%, komunikacja ustna/ komunikatywność – 7,69%, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna – 7,69.

Analizując brakujące umiejętności i uprawnienia w grupie: Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka, respondenci wskazali na: czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim – 7,69%, komunikacja ustna/ komunikatywność – 7,69%, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu – 7,69%, planowanie i organizacja pracy własnej – 7,69%, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna – 7,69%, współpracę w zespole- 7,69%, zarzadzanie ludźmi / przywództwo – 7,69%.

Analizując brakujące umiejętności i uprawnienia w grupie: Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych, respondenci wskazali na: komunikacja ustna/ komunikatywność – 7,69%, obsługa komputera i wykorzystanie Internetu – 7,69%, planowanie i organizacja pracy własnej – 7,69%, przedsiębiorczość, inicjatywa, kreatywność – 7,69%, sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna – 7,69%, współpracę w zespole- 7,69%, wykonywanie obliczeń – 7,69%, wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków – 7,69%, wywieranie wpływu – 7,69%, zarzadzanie ludźmi / przywództwo – 0,55%, znajomość języków obcych – 7,69%.

Tabela 27. Zawody, w jakich najtrudniej znaleźć odpowiednich kandydatów do pracy.

Trudności z pozyskaniem pracowników			Liczba bezrobotnych - stan na koniec okresu sprawozdawczego
Elementarna grupa zawodów	**Brakujące umiejętności i uprawnienia**	**Odsetek wskazań odpowiedzi „tak”**	
Chemicy	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Ogółem (bez względu na zawód)	współpraca w zespole	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	5,81%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	5,81%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	5,18%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	4,40%	0
	wykonywanie obliczeń	3,77%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	1,96%	0
	znajomość języków obcych	1,96%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,55%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,55%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,55%	0

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
Piekarze, cukiernicy i pokrewni	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Posadzkarze, parkieciarze i glazurnicy	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	wykonywanie obliczeń	5,94%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	5,94%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1,75%	0
	znajomość języków obcych	1,75%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
Sortowacze odpadów	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0

	współpraca w zespole	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Specjaliści do spraw wychowania małego dziecka	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	7,69%	0
	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%	0
	wykonywanie obliczeń	0,00%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%	0
	wywieranie wpływu	0,00%	0
	znajomość języków obcych	0,00%	0
Szefowie kuchni i organizatorzy usług gastronomicznych	komunikacja ustna / komunikatywność	7,69%	0
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	7,69%	0
	planowanie i organizacja pracy własnej	7,69%	0
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	7,69%	0
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	7,69%	0
	współpraca w zespole	7,69%	0

	wykonywanie obliczeń	7,69%	0
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	7,69%	0
	wywieranie wpływu	7,69%	0
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	7,69%	0
	znajomość języków obcych	7,69%	0
	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%	0
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%	0

Pracodawcy zwiększający zatrudnienie w 2015 roku w zawodach: Asystent do spraw księgowości, Kosztorysant Budowlany, Magazynier, Nauczyciel języka obcego, nauczyciel nauczania początkowego, nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych, nauczyciel przedszkola, Operator obrabiarek sterowanych numerycznie, Opiekun osoby starszej, Opiekun w dom u pomocy społecznej, Pomoc kuchenna, Sekretarka, Sprzedawca, Stolarz, Technik Farmaceutyczny, Woźny, Wyższy Urzędnik Samorządowy, Sprzedawca w branży spożywczej ocenili kandydatów do pracy bardzo dobrze lub raczej dobrze.

Pracodawcy zatrudniający pracowników w 2015 roku w zawodzie: Parkieciarz, Posadzkarz ocenili kandydatów do pracy bardzo źle.

Tabela 28. Analiza oceny przygotowania kandydatów do pracy w zawodach, w których pracodawcy zwiększyli zatrudnienie w badanym roku 2015.

Zawód	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo dobrze, raczej dobrze)	Wskaźnik struktury odpowiedzi (bardzo źle, raczej źle)	Dobrze vs. źle
Asystent do spraw księgowości	100,00%	0,00%	100,00%
Betoniarz	0,00%	0,00%	0,00%
Kosztorysant budowlany	100,00%	0,00%	100,00%
Magazynier	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel języka obcego	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel nauczania początkowego	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel przedszkola	100,00%	0,00%	100,00%
Nauczyciel religii	0,00%	0,00%	0,00%
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	100,00%	0,00%	100,00%

Opiekun osoby starszej*	100,00%	0,00%	100,00%
Opiekun w domu pomocy społecznej*	100,00%	0,00%	100,00%
Parkieciarz	0,00%	100,00%	-100,00%
Pomoc kuchenna	100,00%	0,00%	100,00%
Posadzkarz	0,00%	100,00%	-100,00%
Pracownik prac dorywczych	0,00%	0,00%	0,00%
Sekretarka	100,00%	0,00%	100,00%
Sortowacz surowców wtórnych	0,00%	0,00%	0,00%
Sprzedawca w branży spożywczej	57,20%	0,00%	57,20%
Sprzedawca*	100,00%	0,00%	100,00%
Stolarz*	100,00%	0,00%	100,00%
Technik farmaceutyczny*	100,00%	0,00%	100,00%
Technik prac biurowych*	0,00%	0,00%	0,00%
Woźny	100,00%	0,00%	100,00%
Wyższy urzędnik samorządowy	100,00%	0,00%	100,00%

Badane przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku w następujących zawodach: Asystent do spraw księgowości, Betoniarz, Kosztorysant Budowlany, Magazynier, Nauczyciel języka obcego, Nauczyciel nauczania początkowego, Nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych, nauczyciel przedszkola, Nauczyciel religii, Operator obrabiarek sterowanych numerycznie, Opiekun osoby starszej, Opiekun w domu pomocy społecznej, Parkieciarz, Pomoc kuchenna, Posadzkarz, Pracownik prac dorywczych, Sekretarka, Sortowacz surowców wtórnych, Sprzedawca, Stolarz, Technik Farmaceutyczny, Technik prac biurowych, Woźny, Wyższy Urzędnik Samorządowy, Sprzedawca w branży spożywczej.

Tabela 29. Analiza zawodów, w których przedsiębiorstwa najczęściej zatrudniały pracowników w bieżącym roku oraz umiejętności i cech kandydatów niezbędnych do pracy w tych zawodach.

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Asystent do spraw księgowości	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%

	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Betoniarz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Kosztorysant budowlany	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%

Magazynier	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel języka obcego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Nauczyciel nauczania początkowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%

	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel przedszkola	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	3,13%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%

	znajomość języków obcych	6,25%
Nauczyciel religii	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Opiekun osoby starszej*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%

	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Opiekun w domu pomocy społecznej*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Parkieciarz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%

	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Pomoc kuchenna	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Posadzkarz	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	0,00%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Pracownik prac dorywczych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%

	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Sekretarka	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Sortowacz surowców wtórnych	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%

	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Sprzedawca w branży spożywczej	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,57%
	dodatkowe uprawnienia	2,68%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	3,57%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	3,57%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
Sprzedawca w branży spożywczej	wyuczony zawód	2,68%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Sprzedawca*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Stolarz*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%

	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	0,00%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Technik farmaceutyczny*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	0,00%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Technik prac biurowych*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	0,00%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Woźny	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	0,00%
	wyuczony zawód	0,00%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Wyższy urzędnik samorządowy	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,09%
	dodatkowe uprawnienia	2,95%

	doświadczenie zawodowe	5,66%
	komunikacja ustna / komunikatywność	5,52%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	4,04%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1,52%
	planowanie i organizacja pracy własnej	5,34%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	2,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,79%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	3,60%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,77%
	wyuczony zawód	5,30%
	wywieranie wpływu	1,53%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	1,38%
	znajomość języków obcych	1,42%

Ankietowani, którzy wskazali, że ich firma poszukuje nowych pracowników za pośrednictwem Powiatowych Urzędów Pracy określili, jaki odsetek z wszystkich ofert pracy przekazywany jest w ich firmie do urzędów. Na podstawie udzielonych odpowiedzi obliczono wskaźnik struktury poszczególnych odpowiedzi, co pozwala przenieść wyniki na całą badaną grupę. I tak można wywnioskować, iż 93,41% pracodawców przekazuje do Powiatowego Urzędu Pracy w Strzyżowie od 76% - 100% wszystkich ofert pracy, 5,58% przekazuje od 51%-75% wszystkich ofert pracy, zaś 1,01% przekazuje od 11%-25%.

Tabela 30. Analiza odsetka ofert pracy zgłaszanych do Powiatowych Urzędów Pracy.

Odsetek ofert pracy zgłaszanych do PUP	Wskaźnik struktury
11-25%	1,01
51-75%	5,58
76-100%	93,41

Respondenci wskazali również zawody w jakich najczęściej pracodawcy zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy. Analiza uzyskanych odpowiedzi wskazuje, iż najczęściej badani zgłaszali oferty w następujących zawodach: Nauczyciel języka polskiego – 9,36%, Pomoc kuchenna – 4,68%, Woźny – 4,68%, Sprzedawca – 3,03%, Chemik – 2,34%, Elektromechanik – 2,34%, Elektryk – 2,34%, Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych) – 2,34%, Kierowca samochodu ciężarowego – 2,34%, Mechanik pojazdów samochodowych – 2,34%, Monter sprzętu gospodarstwa domowego – 2,34%, Nauczyciel przedmiotów zawodowych ekonomicznych – 2,34%, Operator obrabiarek sterowanych numerycznie – 2,34%, Operator wtryskarki – 2,34%, Pakowacz ręczny - 2,34%, Posadzkarz – 2,34%, Pracownik obsługi monitoringu – 2,34%, Przedstawiciel handlowy – 2,34%, Sekretarka – 2,34%, Spawacz – 2,34%, Sprzątaczka biurowa – 2,34%, Technik elektryk – 2,34%, Nauczyciel przedszkola – 2,06%, Piekarz – 2,04%, Pomocniczy robotnik budowlany – 1,86%, Kierownik działu w handlu detalicznym – 1,75%, Sortowacz surowców wtórnych – 1,75%, Szef kuchni (kuchmistrz) – 1,75%, Robotnik gospodarczy – 1,51%, Sprzedawca w branży spożywczej – 1,51%, Technik administracji – 1,51%, Fizjoterapeuta – 1,38%, Cukiernik – 0,69%, Księgowy – 0,69%, Kucharz – 0,69%, Lekarz - specjalista rehabilitacji medycznej – 0,69%, Magazynier – 0,69%, Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego – 0,69%, Opiekun w domu pomocy społecznej – 0,69%, Parkieciarz – 0,69%, Technik masażysta – 0,69%, Technik prac biurowych – 0,69%, Terapeuta zajęciowy – 0,69%.

Tabela 31. Zawody, w których pracodawcy najczęściej zgłaszają oferty pracy do Powiatowych Urzędów Pracy.

Zawód	Wskaźnik struktury
Nauczyciel języka polskiego	9,36%
Pomoc kuchenna	4,68%
Woźny	4,68%
Sprzedawca*	3,03%
Chemik	2,34%
Elektromechanik*	2,34%
Elektryk*	2,34%
Kierowca operator wózków jezdniowych (widłowych)	2,34%
Kierowca samochodu ciężarowego	2,34%
Mechanik pojazdów samochodowych*	2,34%
Monter sprzętu gospodarstwa domowego	2,34%
Nauczyciel przedmiotów zawodowych ekonomicznych	2,34%
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	2,34%
Operator wtryskarki	2,34%
Pakowacz ręczny	2,34%
Posadzkarz	2,34%

Pracownik obsługi monitoringu	2,34%
Przedstawiciel handlowy	2,34%
Sekretarka	2,34%
Spawacz	2,34%
Sprzątaczka biurowa	2,34%
Technik elektryk*	2,34%
Nauczyciel przedszkola	2,06%
Piekarz*	2,04%
Pomocniczy robotnik budowlany	1,86%
Kierownik działu w handlu detalicznym	1,75%
Sortowacz surowców wtórnych	1,75%
Szef kuchni (kuchmistrz)	1,75%
Robotnik gospodarczy	1,51%
Sprzedawca w branży spożywczej	1,51%
Technik administracji*	1,51%
Fizjoterapeuta	1,38%
Cukiernik*	0,69%
Księgowy	0,69%
Kucharz*	0,69%
Lekarz - specjalista rehabilitacji medycznej	0,69%
Magazynier	0,69%
Operator maszyn i urządzeń przemysłu spożywczego*	0,69%
Opiekun w domu pomocy społecznej*	0,69%
Parkieciarz	0,69%
Technik masażysta*	0,69%
Technik prac biurowych*	0,69%
Terapeuta zajęciowy*	0,69%

Prognoza lokalnego rynku pracy

Zdecydowana większość badanych zadeklarowała, że w ciągu 2015 roku wielkość zatrudnienia w reprezentowanej przez nich firmie, nie uległa zmianie. Deklaracji dotyczących zwiększenia zatrudnienia udzieliło 13,17%, zaś 3,38% respondentów zadeklarowało zmniejszenie zatrudnienia.

Rys. 24. Odsetek przedsiębiorstw deklarujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku.

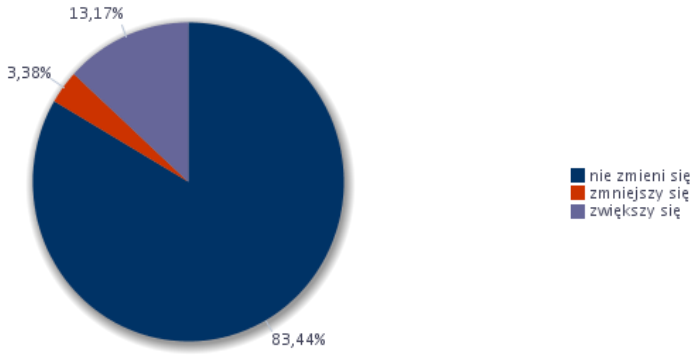

Opisując bardziej szczegółowo prognozowane kierunki zmian w wielkości zatrudnienia, jakie nastąpią, w firmach respondentów 2015 roku można zauważyć, iż badani wskazujący wzrost zatrudnienia zadeklarowało 1-10%, zadeklarowało - 7,74%, o 11%-20% zadeklarowało 1,71%, powyżej 30% zadeklarowano 1,71%. Natomiast badani wskazujący spadek zatrudnienia o 1-10% zadeklarowało 3,38%. Stabilną sytuację w kwestii zatrudnienia zadeklarowało 83,44% respondentów.

Rys. 25. Odsetek przedsiębiorstw przewidujących zmiany w zatrudnieniu w 2015 roku.

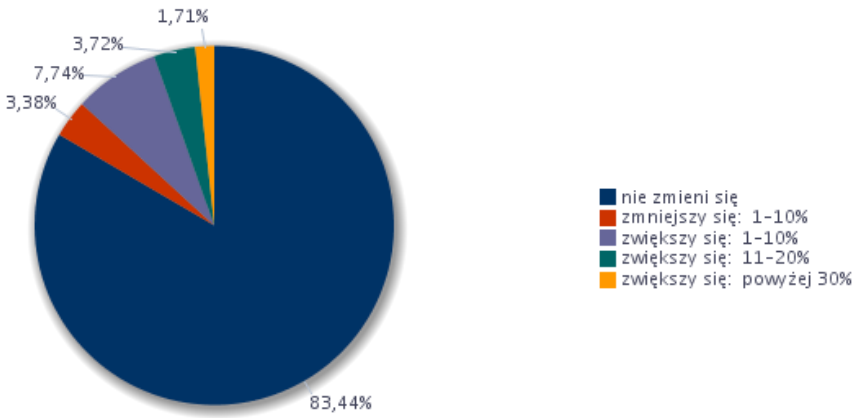

Rys. 26. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto ogółem w 2015 roku.

Na rysunku 8 zaprezentowano wskaźnik prognozy zatrudnienia netto według wielkich grup zawodów w 2015 roku. Ujemna wartość wskaźnika jaką odnotowano w przypadku grupy: Technicy i inny średni personel oznacza iż odsetek firm deklarujących redukcję liczby pracujących, przewyższa odsetek przedsiębiorstw, które zadeklarowały jej zwiększenie. Dodatnia wartość wskaźnika oznaczają natomiast prognozowaną poprawę sytuacji. Dodatnia wartość wskaźnika jaką odnotowano w przypadku grup: „ pracownicy biurowi", „pracownicy przy pracach prostych", „ Pracownicy usług i sprzedawcy", „Robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy", „ Specjaliści", oznacza, że żadna z firm nie planuje redukcji zatrudnienia w tych zawodach natomiast w tych przypadkach można się spodziewać wzrostu zatrudnienia.

Rys. 27. Prognozowany wskaźnik zatrudnienia netto dla wielkich grup zawodów w 2015 roku.

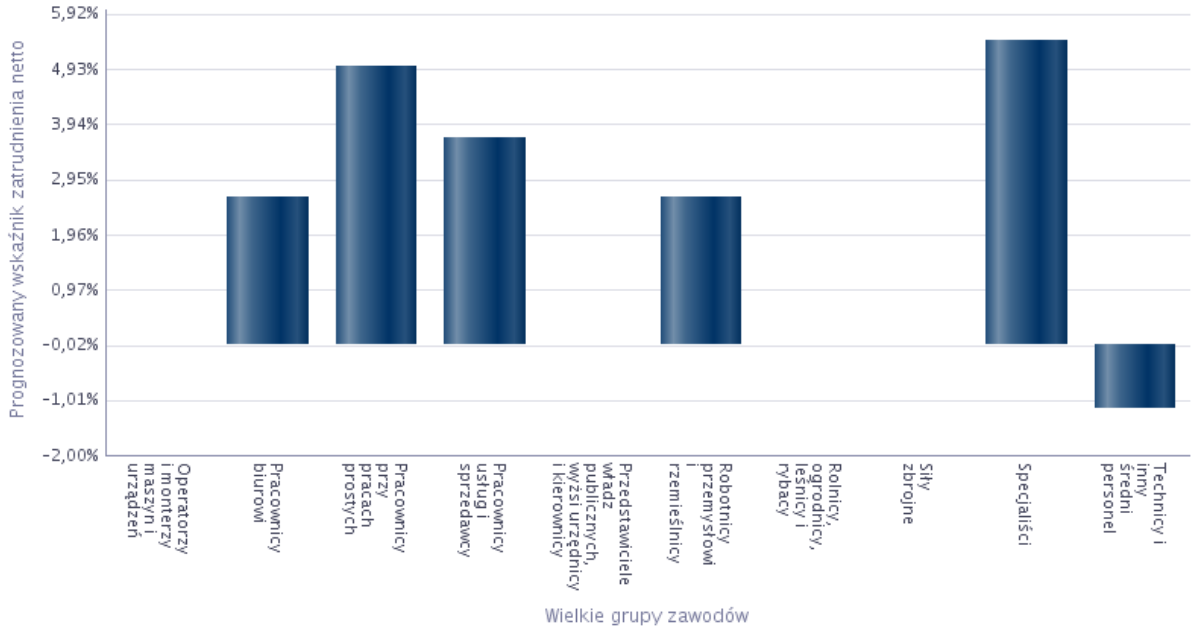

Respondenci, którzy w 2015 roku wskazali, że zatrudnienie w ich firmie zwiększy się zostali poproszeni o wskazanie zawodów w jakich nastąpi planowany wzrost. Podając konkretne dane pracodawcy wskazali na następujące zawody: Chemik – 12,81%, Monter sprzętu gospodarstwa domowego – 12,81%, Nauczyciel przedmiotów zawodowych

technicznych – 12,81%, Operator wtryskarki 12,81%, Woźny – 12,81%, Technik farmaceutyczny – 9,59 %, Nauczyciel przedszkola 7,53%, Fizjoterapeuta 3,77%, Operator obrabiarek sterowanych numerycznie – 3,77%, Opiekun osoby starszej – 3,77%, Parkieciarz – 3,77%, Technik prac biurowych – 3,77%.

Tabela 32. Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku.

Zawody, w jakich firmy mają zamiar zatrudniać pracowników w nadchodzącym roku	
Zawód	**Wskaźnik struktury**
Chemik	12,81%
Monter sprzętu gospodarstwa domowego	12,81%
Nauczyciel przedmiotów zawodowych technicznych	12,81%
Operator wtryskarki	12,81%
Woźny	12,81%
Technik farmaceutyczny*	9,59%
Nauczyciel przedszkola	7,53%
Fizjoterapeuta	3,77%
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	3,77%
Opiekun osoby starszej*	3,77%
Parkieciarz	3,77%
Technik prac biurowych*	3,77%

Określając zawody, w jakich respondenci zamierzają zwiększyć zatrudnienie w nadchodzącym roku, poproszono o wskazanie najbardziej istotnych umiejętności osoby, które związane są z przyszłym zawodem. Analiza konkretnych cech i umiejętności w odniesieniu do poszczególnych stanowisk pracy została przedstawiona poniżej w tabeli 32.

Tabela 33. Istotne cechy pracowników, których pracodawcy zamierzają zatrudnić w danych zawodach.

Zawód	Umiejętności i cechy	Wskaźnik struktury odpowiedzi
Chemik	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%

	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	6,25%
Fizjoterapeuta	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	0,00%
Monter sprzętu gospodarstwa domowego	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Nauczyciel przedszkola	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%

	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	6,25%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	6,25%
	znajomość języków obcych	6,25%
Operator obrabiarek sterowanych numerycznie	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	6,25%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	6,25%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Operator wtryskarki	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	0,00%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	0,00%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	6,25%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	0,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	0,00%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%

	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Technik prac biurowych*	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	6,25%
	dodatkowe uprawnienia	0,00%
	doświadczenie zawodowe	6,25%
	komunikacja ustna / komunikatywność	6,25%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	6,25%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	0,00%
	planowanie i organizacja pracy własnej	6,25%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	6,25%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	0,00%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	6,25%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	6,25%
	wyuczony zawód	6,25%
	wywieranie wpływu	0,00%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	0,00%
	znajomość języków obcych	0,00%
Ogółem (bez względu na zawód)	czytanie ze zrozumieniem i pisanie tekstów w języku polskim	3,09%
	dodatkowe uprawnienia	2,95%
	doświadczenie zawodowe	5,66%
	komunikacja ustna / komunikatywność	5,52%
	obsługa komputera i wykorzystanie Internetu	4,04%
	obsługa, montaż i naprawa urządzeń technicznych	1,52%
	planowanie i organizacja pracy własnej	5,34%
	przedsiębiorczość, inicjatywność, kreatywność	2,00%
	sprawność psychofizyczna i psychomotoryczna	3,79%
	współpraca w zespole	6,25%
	wykonywanie obliczeń	3,60%
	wyszukiwanie informacji, analiza i wyciąganie wniosków	4,77%
	wyuczony zawód	5,30%
	wywieranie wpływu	1,53%
	zarządzanie ludźmi / przywództwo	1,38%
	znajomość języków obcych	1,42%

Podsumowanie

Lokalny rynek pracy, podobnie jak całość gospodarki, podlega nieustannym zmianom. Stałe oraz trudne do przewidzenia fluktuacje powodują, że zarówno strona popytowa, jak i podażowa rynku pracy nabiera indywidualnego, wyrazistego charakteru, naznaczonego specyfiką danego regionu. Nieprzymuszona chęć lepszego zrozumienia charakterystyki lokalnej przestrzeni, na której spotyka się popyt oraz podaż pracy, stwarza konieczność stałego, powtarzalnego, monitorowania wszelkich zachodzących w owej przestrzeni zmian. Samemu badaniu rynku pracy powinien służyć monitoring zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych, którego zasadnicza część została opracowana we wcześniejszych rozdziałach, a dla jego domknięcia, swoistą klamrą stylistyczną, zasadne wydaję się sformułowanie podsumowania.

Bezrobocie w powiecie strzyżowskim nieustannie kształtuje się na wysokim poziomie, oscylującym wokół 20%. Zauważalne są jednak pewne tendencje spadkowe, które w optymistycznym wariancie mogą zbliżyć procentowe ujęcie osób pozostających bez pracy do wielkości średnich dla województwa, czy kraju. Prawdziwym wyzwaniem dla organów działających na rzecz aktywizacji bezrobotnych jest wysoki odsetek osób długotrwale biernych zawodowo, które nierzadko stan bezrobocia traktują jak sytuacje, z którą trudno polemizować, i co więcej trzeba zaakceptować oraz przywyknąć.

Podobnie jak w latach wcześniejszych najliczniejsze grupy osób bezrobotnych to: sprzedawcy sklepowi, kucharze, mechanicy pojazdów samochodowych, ślusarze i pokrewni, piekarze, cukiernicy i pokrewni, krawcy, kuśnierze, kapelusznicy i pokrewni. Zaskakujący może być jedynie fakt, braku licznej reprezentacji bezrobotnych z branży budowlanej, która w latach wcześniejszych wyraźnie rysowała się na tle ogółu zawodów generujących największe bezrobocie.

Największy napływ osób bezrobotnych stale towarzyszy zawodom sprzedawcy, mechanika oraz kucharza, na co istotny wpływ ma niedopasowanie profili kształcenia do potrzeb lokalnych pracodawców. Warto również zaznaczyć, że zdecydowanej większości zawodów towarzyszy przewaga napływu osób bezrobotnych nad odpływem, a jako jedyną specjalność, która wyróżnia się na firmamencie owej niechlubnej statystyki wskazujemy spedytorów oraz pokrewnych.

Oferty pracy, zgłoszone do powiatowego urzędu pracy, nie przewyższyły granicy „1000”, ich liczba wyniosła 919. W roku bieżącym dla lepszego zrozumienia poziomu popytu na lokalnym rynku pracy. Oprócz ofert trafiających bezpośredni do PUP, uwzględniono również oferty z internetu. Liczba ofert z internetu była jednak dość znikoma i nie rzutowała w sposób

istotny na strukturę wakatów, w podziale na zawody. Najobszerniejsza grupa ofert pracy została zgłoszona w kategoriach: pracownicy usług i sprzedawcy (268 ofert) oraz robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy (252 ofert). Oferty subsydiowane dominowały w takich specjalnościach jak: pracownicy obsługi biurowej oraz gospodarze budynków.

W roku 2015, dla określenia deficytu oraz nadwyżki, w poszczególnych zawodach, zmieniono nieco metodologię postępowania. Uznanie zawodu za nadwyżkowy, zrównoważony, czy deficytowy, bazuje na konieczności spełnienia trzech warunków, bezpośrednio związanych z wielkościami następujących wskaźników: wskaźnik dostępności ofert pracy, wskaźnik długotrwałego bezrobocia oraz wskaźnik płynności bezrobotnych. Deficytowymi uznano jedynie 3 kategorie zawodów: kierownicy do spraw budownictwa, doradcy finansowi i inwestycyjni, gońcy, bagażowi i pokrewni. Lista zawodów nadwyżkowych jest nieco bardziej obszerna, w związku z czym, dla celów szczegółowego zapoznania się z opracowaniem odsyłamy na stronę nr. 27.

Monitoring zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych powinien zawierać również analizę umiejętności oraz uprawnień. Dokonanie takiej analizy zostało uniemożliwione w związku z brakiem dostępnych danych, dotyczących uprawnień oraz umiejętności, z punktu widzenia strony popytowej oraz podażowej rynku pracy.

Skupiając uwagę na specyfice rynku edukacyjnego należy zaznaczyć, że w powiecie strzyżowskim nie następuje edukacja w zawodach uznanych za deficytowe oraz nadwyżkowe. Najliczniejsza grupa osób kształci się w liceach ogólnokształcących, w dalszej kolejności w szkołach zawodowych oraz technikach. Największa zbiorowość bezrobotnych absolwentów ukończyła kształcenie na poziomie technikum, nieco mniejsze bezrobocie towarzyszyło absolwentom w z wykształceniem ogólnokształcącym oraz zasadniczym zawodowym.

Analizując absolwentów, według kierunku kończonej szkoły, należy zaznaczyć, iż zdecydowanie największa grupa uczniów, finalnych klas szkół ponadgimnazjalnych, edukuje się w zawodach: mechanik, technik informatyk, sprzedawca, technik budownictwa oraz fryzjer. Każda z wyszczególnionych grup jest w sposób istotny narażona na bezrobocie w związku dużą liczbą osób pozostających bez pracy, w zawodach, w których realizowany jest proces kształcenia ponadgimnazjalnego w powiecie strzyżowskim.

Monitoring zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych na rok 2015, w odróżnieniu od struktury owego opracowania w latach wcześniejszych, zawiera dodatkowo badanie lokalnego rynku pracy oraz prognozy dla owego rynku, opracowane na bazie badania kwestionariuszowego przedsiębiorstw, zróżnicowanych, zarówno pod względem specyfiki prowadzonej działalności, jak i pod względem liczby zatrudnianych pracowników.

Udzielone przez pracodawców odpowiedzi pozwoliły zauważyć, że zdecydowana większość firm (64,98%), w roku 2015, nie zwiększyła zatrudnienia. Wzrost liczby pracowników zdeklarowało jedynie 20,06% ogółu pracodawców, a 8,96% odnotowało spadek.

Część lokalnych przedsiębiorców deklaruje trudności w pozyskiwaniu nowych pracowników, jest to około 22,68% ogółu przebadanych firm. Zdecydowana większość pracodawców (67,14%), nie zauważa najmniejszych problemów w pozyskiwaniu kandydatów do pracy.

Kwestionariusz do badania przedsiębiorstw pozwolił także odpowiedzieć na pytanie, w jaki sposób lokalne firmy wyszukują pracowników. Mało optymistyczna dla urzędu pracy statystyka, pokazuję, że jedynie 19,05% ogółu ofert pracy trafia do PUP. Największa grupa pracodawców znajduje pracowników, rekrutując ich w drodze analizy, trafiających do nich dokumentów aplikacyjnych (27,93%). Nieco mniej bo 22,68% firm pozyskuje pracowników, proponując umowy stażystom oraz praktykantom.

Pracodawcy zostali także zapytani o to w jakich zawodach najtrudniej pozyskać pracownika. Udzielone odpowiedzi sugerują, że wyzwaniem dla przedsiębiorców jest znalezienie osób do pracy w zawodach: chemika, piekarza oraz cukiernika, posadzkarza, parkieciarza i glazurnika, sortowacza odpadów, specjalisty do spraw wychowania małego dziecka, szefa kuchni oraz organizatora usług gastronomicznych.

W kontekście podsumowania pewnych prognoz dla lokalnego rynku pracy warto zaznaczyć, że aż 83,44% lokalnych przedsiębiorców nie zapowiada zmian w poziomie zatrudnienia, na rok 2016. Tak duży stopień deklaracji braku potrzeb pozyskania dodatkowych pracowników nie jest optymistycznym prognostykiem dla rynku pracy oraz bezrobotnych nastawionych na poszukiwanie zatrudnienia w obszarze powiatu strzyżowskiego.

Zawodami, w których może wzrosnąć zatrudnienie są: chemicy, nauczyciele przedmiotów zawodowych, operatorzy wtryskarek, nauczyciele przedszkola, farmaceuci, fizjoterapeuci, operatorzy CNC oraz parkieciarze.

Finalizując krótkie podsumowanie monitoringu zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych należy zaznaczyć, iż znamienita część tego opracowana została przygotowana w oparciu o zbiór danych statystycznych, których interpretacja może przybierać wymiar łagodnie subiektywny. Bacząc na swoistą swobodę interpretacyjną przedstawionych danych zachęcamy czytelników do samodzielnego wyciągania wniosków i formułowania tez, dotyczących zmian zachodzących na lokalnym rynku pracy.